

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون ۴

۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۱

پرسشنامه

دفترچه عمومی

(گروه ادبیات و علوم انسانی)

مدت پاسخ‌گویی	محتوای آزمون	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
۱۲ دقیقه	درس ۱۰ تا ۱۸ (صفحه ۷۳ تا ۱۴۹)	۱۵	۱	۱۵	فارسی (۱)	۱
۱۳ دقیقه	درس ۵ تا ۸ (صفحه ۴۷ تا ۹۷)	۳۰	۱۶	۱۵	عربی، زبان قرآن (۱)	۲
۱۲ دقیقه	درس ۸ تا ۱۴ (صفحه ۸۲ تا ۱۵۸)	۴۵	۳۱	۱۵	دین و زندگی (۱)	۳
۱۳ دقیقه	درس ۳ و ۴ (صفحه ۷۱ تا ۱۱۹)	۶۰	۴۶	۱۵	زبان انگلیسی (۱)	۴
۵۰ دقیقه	مدت پاسخ‌گویی:			۶۰	تعداد کل سؤال:	

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

۱. معنای کدام گروه از واژه‌ها با توجه به جمله‌ها، نادرست آمده است؟
- الف) الهی، عاجز و سرگردانم؛ نه آنچه دارم، دانم و نه آنچه دانم، دارم. (عاجز: شکست‌خورده)
 ب) راهب در جنگل زندگی می‌کرد؛ هیچ جا نمی‌رفت و تنها فروتنان را نزد خود می‌پذیرفت. (راهب: ترسای پارسا)
 ج) تیمور لنگ، گاه سوار بر اسبی که لگامی زرین داشت، از میدان جنگ به گورستان می‌رفت. (لگام: افسار)
 د) فی‌الجمله‌نماند از معاصی مُنکری که نکرد و مُسکری که نخورد. (معاصی: کوشش‌ها)
- الف - ب (۱) ب - ج (۲) الف - د (۳) ج - د (۴)
۲. مترادف کدام واژه در ابیات زیر، به چشم نمی‌خورد؟
- الف) جمله عالم زین سبب گمراه شد
 ب) جولقی‌ای سر برهنه می‌گذشت
 ج) از سوی خانه پیامد خواجه‌اش
 د) کدخدامنش
- الف) مردان کامل (۱) ب) مردان کامل (۲)
۳. در کدام گزینه نادرستی املایی وجود دارد؟
- الف) زجر و مُسادره - فسوس و مزیح
 ب) مظهر فقر - سالم و مجروح
 ج) غلط املایی دیده می‌شود.
 د) غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور
 ب) در خطاب آدمی، ناطق بُدی
 ج) فلک در شگفتی ز عزم شماسست
 د) کمان را به زه کرد زود اشکبوس
۴. پدیدآورندهٔ کدام اثر، درست معرفی شده است؟
- الف) سه پرسش: تولستوی
 ب) سمفونی پنجم جنوب: کوپه
 ج) مائده‌های زمینی: تاگور
 د) اخلاق محسنی: شبستری
۵. در شعر زیر، کدام قسمت به «شیوهٔ بلاغی» سروده نشده است؟
- «کنون رود خلق است، دریای جوشان»
 الف
 «من آزاده از خاک آزادگانم»
 ج
 «همه خوشهٔ خشم شد خرمن من»
 ب
 «گل صبر می‌پرورد دامن من»
 د
- الف (۱) ب (۲) ج (۳) د (۴)
۶. آرایهٔ کدام بیت، نادرست است؟
- الف) گلاب است گویی به جویش روان
 ب) زینهار از قرین بد، زنه‌ار
 ج) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند
 د) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست
- الف) (۱) ب (۲) ج (۳) د (۴)
۷. در چند بیت زیر، «ردیف» وجود دارد؟
- الف) چو سهراب را دید بر پشت زین
 ب) چرا رنجه گشتی، کنون بازگرد
 ج) تو را بهتر آید که فرمان کنی
 د) نباشی بس ایمن به بازوی خویش
- الف) (۱) ب (۲) ج (۳) د (۴)
۸. چنین گفت کای شاه ترکان چین
 هم از آمدن هم ز دشت نبرد
 رخ نامور، سوی توران کنی
 خورد گاو نادان ز پهلوی خویش
- الف) سه (۳) ب) دو (۲) ج) چهار (۴) د) یک (۱)

۹. در عبارت «ناتانائیل، من به تو شور و شوقی خواهم آموخت.» کدام نقش دستوری یافت نمی‌شود؟
 (۱) مسند (۲) منادا (۳) مفعول (۴) نهاد
۱۰. نوع کدام ترکیب، متفاوت است؟
 (۱) ماهی دریا (۲) سرور آزادگان (۳) مسافر دیرین (۴) ستاره غروب
۱۱. گزینه در بردارنده «جمله مرکب» است.
 (۱) از سال چهارم تا ششم ابتدایی با خسرو هم کلاس بودم.
 (۲) در تمام این مدت سه سال نشد که یک روز کاغذ و مدادی به کلاس بیاورد.
 (۳) با این حال، بیشتر نمره‌هایش بیست بود.
 (۴) وقتی معلم برای خواندن انشا، خسرو را پای تخته صدا می‌کرد، دفترچه من یا مصطفی را برمی‌داشت.
۱۲. عبارت «كُلُّ اِنَاءٍ يَتَرَشِحُ بِمَا فِيه» با کدام گزینه، هم مفهوم است؟
 (۱) از کوزه همان برون تراود که در اوست
 (۲) کار هر کس نیست خرمن کوفتن
 (۳) در کار خیر، حاجت هیچ استخاره نیست
 (۴) نرود میخ آهنین در سنگ
۱۳. در سروده «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه‌های گندم می‌روید / و پیامبران برمی‌خیزند»، کدام سرزمین مورد خطاب است؟
 (۱) لبنان (۲) فلسطین (۳) عراق (۴) ایران
۱۴. کدام گزینه با بیت «چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او / سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد»، قرابت مفهومی دارد؟
 (۱) دمی آب خوردن پس از بدسگال
 (۲) مخور طعمه جز خسروانی خورش
 (۳) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب
 (۴) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید
۱۵. مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات، متفاوت است؟
 (۱) در سفر، محنت چه زود به سر می‌آید
 (۲) زنده باد آن کس که هست از جان هوادار وطن
 (۳) ای نگهبان وطن نوبت جان‌بازی توست
 (۴) به بوستان وطن سرو و سوسن‌اند همه

مدت پاسخ‌گویی: ۱۳ دقیقه

عربی، زبان قرآن

■ عین الأصحّ و الأدقّ فی الترجمة أو المفهوم (۲۱-۱۶):

۱۶. ﴿و انصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ﴾
 (۱) و ما در برابر قوم کافر یاری می‌شویم!
 (۲) و ما را در برابر قوم‌های کافران یاری کن!
 (۳) و ما در برابر قوم‌های کافران یاری می‌شویم!
 (۴) و به ما در برابر قوم کافر کمک کن!
۱۷. «ما كان تصديق صداقة الدّلافين للإنسان في البحار سهلاً إلّا بعد أن عرفنا أبونا على هذا الصّديق!»
 (۱) تأیید کردن دوستی دلفین برای انسان در دریاها ساده نبود حتی بعد از اینکه پدرمان این دوست را به ما معرفی کرد!
 (۲) باور کردن دوستی دلفین‌ها برای انسان در دریاها ساده نبود مگر بعد از اینکه این دوست را پدرمان به ما معرفی کرد!
 (۳) باور کردن دوستی انسان‌ها و دلفین در دریا آسان نبود جز پس از آنکه این دوستی را به پدرمان معرفی کردیم!
 (۴) باور کردن دوستی دلفین‌ها برای انسان در دریا آسان نیست مگر بعد از آنکه پدرمان این دوستی را معرفی کرد!
۱۸. «يُوجَدُ أَشْخَاصٌ لَهُمْ نَقْصٌ كَبِيرٌ وَلَكِنَّهُمْ يَسْتِطِيعُونَ أَنْ يُعَوِّضُوا ذَلِكَ بِمَا لَدَيْهِمْ مِنْ قُدْرَاتٍ أُخْرَى!»
 (۱) اشخاصی وجود دارند که عیب بزرگی دارند ولی می‌توانند آن را با آنچه از قدرت‌های دیگری دارند جبران کنند!
 (۲) اشخاصی پیدا می‌شوند که نقص‌های بزرگی دارند اما می‌توانند آن را با قدرت دیگری جایگزین کنند!
 (۳) افرادی یافت می‌شوند عیبشان بزرگ است اما آن را با هر آنچه از دیگر قدرت‌ها دارند جبران می‌کنند!
 (۴) افرادی را می‌یابیم که ایرادات بزرگی دارند ولیکن می‌توانند آنها را با قدرت دیگری که دارند معاوضه کنند!

۱۹. عین الخطأ:

- (۱) لذنب البطة زيتٌ خاصٌ فلا يتأثر جسمها بالماء: اردک روغن خاصی دارد پس جسمش بر آب تأثیر نمی‌گذارد!
- (۲) الحباء تُديرُ عينها دون أن يتحرك رأسها: آفتاب‌پرست چشمش را می‌چرخاند بدون آن که سرش حرکت کند!
- (۳) نرجو منك إغلاق هذا المضيق حتى لا تنهب أموالنا: از تو می‌خواهیم که این تنگه را ببندی تا اموالمان به تاراج برده نشود!
- (۴) ينبعث ضوء أعماق المحيط من الأسماك المضيئة: نور اعماق اقیانوس از ماهی‌های نورانی فرستاده می‌شود!

۲۰. عین الخطأ:

- (۱) هل تستطيعين أن تشحني شريحة جوالی عبر الإنترنت: آیا می‌توانی سیم کارت تلفن همراه مرا از طریق اینترنت شارژ کنی!
- (۲) سلّ الذی كان يكذب كثيراً عن نتيجة عمله: از کسی که بسیار دروغ می‌گفت دربارهٔ نتیجهٔ کارش بپرس!
- (۳) أستغيثُ بالذی مشاكلي منه: از کسی که مشکلاتمان از اوست می‌ترسم!
- (۴) كاتِم العلم يلعنه كلّ شيء: هر چیزی پنهان‌کنندهٔ علم را لعنت می‌کند!

۲۱. «برخی از حیوانات می‌توانند بدون اینکه سرشان را حرکت دهند، چشمانشان را بچرخانند!»:

- (۱) بعض الحيوانات تستطيع أن تُدير عيونها دون أن تتحرك الرأس!
- (۲) تستطيع الحيوانات أن تدور عينها دون أن تُحرك الرأس!
- (۳) بعض الحيوانات تقدر أن تدور عينها دون أن يتحرك رأسها!
- (۴) تقدر بعض الحيوانات أن تُدير عيونها دون أن تُحرك رأسها!

■ اقرأ النصّ التالي بدقة ثمَّ أجب عن الاسئلة (۲۲ و ۲۳):

«لغراب صوت يُحدّر به بقية الحيوانات حتى تبتعد سريعاً عن منطقة الخطر. فهو بمنزلة جاسوس من جواسيس الغابة. الدلفين من الحيوانات اللبونة وهو يحبّ الإنسان و يُساعده في البحر و تحسب الدلافين سمك القرش عدواً لها.»

۲۲. عین الخطأ علی حسب النصّ:

- (۱) الدلفين من الحيوانات التي تُرضع صغارها!
- (۲) سمك القرش صديق الإنسان في البحار!
- (۳) سمك القرش عدوُّ الدلافين!
- (۴) يُمكن أن يُساعد الدلفين الإنسان في البحار!

۲۳. عین الصحيح:

- (۱) الدلفين مُحَدّر للحيوانات بصوته حتى تبتعد عن الخطر!
- (۲) نحسب سمك القرش جاسوس من جواسيس في الحيوانات!
- (۳) نُحبّ الدلفين و الغراب لأنهما صديقان لنا!
- (۴) للدلافين عدوُّ و صديق في الطبيعة!

■ عین الخطأ عن الإعراب و التحليل الصّرفي (۳۰-۲۴):

۲۴. «يُحدّر»:

- (۱) فعل مضارع - له حرف زائد / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (۲) مضارع - له ثلاثة حروف أصلية / فعل و فاعل
- (۳) مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - حروفه الأصلية «ح ذ ر» / فعل و مفعوله «بقية»
- (۴) معلوم - مزيد ثلاثي (من مصدر على وزن تفعّل) / فعل و مفعوله «بقية» و الجملة فعلية

۲۵. «الدلافين»:

- (۱) اسم - جمع مكسّر / فاعل
- (۲) جمع سالم للمذكر / مفعول لفعل «تحسب»
- (۳) اسم - جمع - مذكر / فاعل
- (۴) جمع تكسير - مفردة «دلفين» / فاعل لفعل «تحسب»

۲۶. عین ما ليس مكاناً في الواقع:

- (۱) مواطن
- (۲) مَمَرّ المشاة
- (۳) مناطق الجذب السياحيّ
- (۴) مُنَحَدّر

۲۷. عین فعلاً مجهولاً علی حسب الحركات:

- (۱) أعلّمُ
- (۲) أنشيدُ
- (۳) أرسلُ
- (۴) أراجعُ

۲۸. فی آیّ عبارة ما جاء المفعول:

- (۱) يحفظ اللاعب الكرة برجليه.
- (۲) فكروا في أخطائكم.
- (۳) هل الحرباء تُحرّك عينيها؟
- (۴) الهی! أنقذنی من النسيان!

۲۹. عین ما ليس فيه حرف من حروف الجرّ:

- (۱) إنّ والدى خیر من رأيتّه فی حیاتی!
- (۲) یحیرنی الذى یرید أن یجرب المُجرب!
- (۳) ممّن أطلبُ حاجتی إلّا الله الذى أنعمه منہمرا!
- (۴) یا بناتی، لما كنتُ هناک اشتريتُ لکنّ هدايا رائعة!

۳۰. عین الصحیح فی تعین الخبر:

- (۱) سلامة العيش فی المداراة. (المداراة)
- (۲) الدلفین الذى یسبح فی الماء دلفین ذکى. (دلفین)
- (۳) هل النملة تقدّر علی حمل شیءٍ یفوق وزنها خمسين مرّة؟ (علی حمل)
- (۴) طُلاب هذه المدرسة سافروا الی اصفهان فی العام الماضی. (المدرسة)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲ دقیقه

دین و زندگی

۳۱. بهشتیان چه چیز را بزرگ‌ترین نعمت بهشت می‌دانند؟

- (۱) تقوا پیشگی
- (۲) انجام دستورات الهی
- (۳) وصول به دارالسلام
- (۴) رسیدن به مقام خشنودی خدا

۳۲. مصداق افرادی که همراه با پیامبران الهی از یک در وارد بهشت می‌شوند، در کدام آیهٔ شریفه بیان شده است؟

- (۱) «همان‌ها که خشم خود را فرو می‌برند و از خطای مردم می‌گذرند.»
- (۲) «امروز، روزی است که راستی راستگویان به آنها سود بخشد.»
- (۳) «از خطای مردم می‌گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد.»
- (۴) «و آنها که امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند.»

۳۳. رابطهٔ میان عمل، پاداش و کیفر در روز قیامت چگونه است و کدام عبارت قرآنی بیان‌کننده این رابطه است؟

- (۱) قراردادی - «انّ الذین یأکلون اموال الیتامی ظلماً انما یأکلون فی بطونهم ناراً»
- (۲) عین عمل - «انّ الذین یأکلون اموال الیتامی ظلماً انما یأکلون فی بطونهم ناراً»
- (۳) قراردادی - «و انّ علیکم لحافظین کراماً کاتبین یعلمون ما تفعلون»
- (۴) عین عمل - «و انّ علیکم لحافظین کراماً کاتبین یعلمون ما تفعلون»

۳۴. کدام عبارت، آثار تصمیم قوی برای حرکت را بیان می‌دارد و بنابر سخن امام کاظم (علیه السلام) بهترین توشهٔ مسافر کوی خداوند چیست؟

- (۱) «و اصبر علی ما اصابک» - یافتن پروردگار، همان‌گونه که دوست دارد.
- (۲) «حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا» - یافتن پروردگار، همان‌گونه که دوست دارد.
- (۳) «و اصبر علی ما اصابک» - عزم و اراده‌ای که با آن خواستار خدا شده باشد.
- (۴) «حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا» - عزم و اراده‌ای که با آن خواستار خدا شده باشد.

۳۵. بنابر آیات قرآن کریم، شرطی که خداوند برای وفا به پیمان خود با انسان می‌گذارد، کدام است؟

- (۱) نفروختن پیمان الهی به بهای ناچیز
- (۲) باقی ماندن انسان بر عهد و پیمان خود با خداوند
- (۳) حسابرسی از خود و عمل برای بعد مرگ
- (۴) پرهیز کردن از کارهایی که موجب از هم گسیختگی تصمیم‌هاست

۳۶. دوران جوانی و نوجوانی چگونه دورانی است و کدام نیاز در این دوره شدیدتر است؟

- (۱) دوران آرمان‌های بزرگ - توکل و اعتماد بر خداوند
- (۲) دوران تصمیم‌های بزرگ و سرنوشت‌ساز - توکل و اعتماد بر خداوند
- (۳) دوران آرمان‌های بزرگ - شجاعت روحی بالا
- (۴) دوران تصمیم‌های بزرگ و سرنوشت‌ساز - شجاعت روحی بالا

۳۷. با دل سپردن به آیات قرآن کریم، چگونه درمی یابیم که دیگر موجودات نمی توانند مانع رسیدن رحمت الهی بر بندگان شوند و کسی که در راه حق بر خداوند توکل کند، به چه گوهری دست می یابد؟

(۱) «أُو ارادنی برحمة هل هُنَّ ممسكاتُ رحمته» - «فَهُوَ حَسْبُهُ»

(۲) «أُو ارادنی برحمة هل هُنَّ ممسكاتُ رحمته» - «قُلْ حَسْبِيَ اللهُ»

(۳) «إِن ارادنی بَضْرٌ هل هُنَّ كاشفاتُ ضَرِّه» - «فَهُوَ حَسْبُهُ»

(۴) «إِن ارادنی بَضْرٌ هل هُنَّ كاشفاتُ ضَرِّه» - «قُلْ حَسْبِيَ اللهُ»

۳۸. اگر گفته شود «شرط اصلی دوستی با خدا چیست؟» و «محبت شدید مومنان به خدا ریشه در درون آنها دارد» به ترتیب، پیام کدام آیات ترسیم شده است؟

(۱) «و من الناس من يتخذ من دون الله اندادا يحبونهم كحب الله» - «من آمن بالله و اليوم الاخر و عمل صالحا فلا خوف عليهم»

(۲) «قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحبكم الله» - «من آمن بالله و اليوم الاخر و عمل صالحا فلا خوف عليهم»

(۳) «قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحبكم الله» - «و الذين آمنوا اشد حبا لله»

(۴) «و من الناس من يتخذ من دون الله اندادا يحبونهم كحب الله» - «قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحبكم الله»

۳۹. دینداری با چه چیزی آغاز می گردد و چه چیز را به دنبال دارد و شروع عبارت شریفه ﴿لا اله الا الله﴾ بیان کدام یک می باشد؟

(۱) دوستی با خدا - برائت و بیزاری از دشمنان خدا - دومین

(۲) برائت و بیزاری از دشمنان خدا - دوستی با خدا - دومین

(۳) دوستی با خدا - برائت و بیزاری از دشمنان خدا - نخستین

(۴) برائت و بیزاری از دشمنان خدا - دوستی با خدا - نخستین

۴۰. مطابق مناجات امام سجاد (علیه السلام) هر کس با خدا انس بگیرد، انس او چه ثمره ای خواهد داشت و کسی که از فرمان خداوند سرپیچی می کند، در کلام امام صادق (علیه السلام) چگونه توصیف شده است؟

(۱) غیر خدا را اختیار نمی کند - خدا، او را دوست ندارد.

(۲) لحظه ای از خداوند رویگردان نمی شود - خدا، او را دوست ندارد.

(۳) غیر خدا را اختیار نمی کند - او، خدا را دوست ندارد.

(۴) لحظه ای از خداوند رویگردان نمی شود - او، خدا را دوست ندارد.

۴۱. کدام آیه شریفه به آگاهی خداوند بر طاعت بندگان اشاره داد و در چه صورتی نماز و روزه غیبت کننده پذیرفته می شود؟

(۱) «و اقم الصلوه ان الصلاه تنهی...» - فرد غیبت شده او را ببخشد.

(۲) «یا ایها الذین آمنوا كتب علیکم الصیام...» - فرد غیبت شده او را ببخشد.

(۳) «و اقم الصلوه ان الصلاه تنهی...» - از فرد غیبت شده عذرخواهی بکند.

(۴) «یا ایها الذین آمنوا كتب علیکم الصیام...» - از فرد غیبت شده عذرخواهی بکند.

۴۲. اگر مسافر پیش از ظهر به وطنش یا به جایی که می خواهد ده روز در آن جا بماند برسد، چنانچه کاری که روزه را باطل می کند انجام نداده و یا انجام داده باشد، به ترتیب کدام عبارات بیان کننده حکم شرعی درست آن است؟

(۱) باید آن روز را روزه بگیرد - یک روز قضاى روزه و یک مد طعام بر او واجب می شود.

(۲) باید آن روز را روزه بگیرد - یک روز قضاى روزه بر او واجب می شود؛ ولی اگر تا سال آینده انجام ندهد، یک مد طعام باید بپردازد.

(۳) بهتر است که آن روز را روزه بگیرد - یک روز قضاى روزه بر او واجب می شود؛ ولی اگر تا سال آینده انجام ندهد، یک مد طعام باید بپردازد.

(۴) بهتر است که آن روز را روزه بگیرد - یک روز قضاى روزه و یک مد طعام بر او واجب می شود.

۴۳. تاثیر عفاف در روح آدمی به ترتیب بر روی «پوشش» و «مقبولیت» افراد در کدام گزینه آورده شده است؟

(۱) باوقارتر شدن پوشش و آراستگی - یافتن استعدادها و ارزش های برتر در وجود خود

(۲) باوقارتر شدن پوشش و آراستگی - گریزان شدن فرد از مقبولیت نزد همسالان و جامعه

(۳) پوشش ساده و به دور از زیبایی - گریزان شدن فرد از مقبولیت نزد همسالان و جامعه

(۴) پوشش ساده و به دور از زیبایی - یافتن استعدادها و ارزش های برتر در وجود خود

۴۴. با توجه به دیدگاه امام علی (علیه السلام) و امام صادق (علیه السلام) به ترتیب کدام گزینه بیانگر نشانه‌های «سستی و ضعف دین» و «اعلان جنگ با خدا» می‌باشد؟

- ۱) پوشیدن لباس نازک و بدن‌نما - گناه آراستن خود برای جلب توجه دیگران
- ۲) پوشیدن لباس نازک و بدن‌نما - پوشیدن لباس نازک و بدن‌نما
- ۳) گناه آراستن خود برای جلب توجه دیگران - پوشیدن لباس نازک و بدن‌نما
- ۴) گناه آراستن خود برای جلب توجه دیگران - گناه آراستن خود برای جلب توجه دیگران

۴۵. با تدبر در آیه ﴿یا ایها النبی قل لاوزاجک و بناتک و نساء المومنین یدنین علیهن من جلابیهن ذلک ادنی ان يعرفن فلا یوذین﴾ به ترتیب کدام عبارات قرآنی «فلسفه حجاب و پوشش» و «حدود حجاب» را بیان می‌دارند؟

- ۱) ﴿یدنین علیهن من جلابیهن﴾ - ﴿ان يعرفن فلا یوذین﴾
- ۲) ﴿ان يعرفن فلا یوذین﴾ - ﴿بناتک و نساء المومنین﴾
- ۳) ﴿ان يعرفن فلا یوذین﴾ - ﴿یدنین علیهن من جلابیهن﴾
- ۴) ﴿یدنین علیهن من جلابیهن﴾ - ﴿بناتک و نساء المومنین﴾

زبان انگلیسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۳ دقیقه

46. I climbed out of the swimming pool, and when I ----- with a towel, I saw a little boy fell into the pool.
 - 1) dried me patiently
 - 2) was drying myself patiently
 - 3) myself dried patient
 - 4) was drying me patient
47. Why don't you ask your bank manager? He ----- be able to advise you better than I ----- .
 - 1) can / may
 - 2) should / may
 - 3) may / should
 - 4) may / can
48. If you have a good breakfast, it will make you ----- throughout the day and increase your body metabolism.
 - 1) energetic
 - 2) famous
 - 3) successful
 - 4) hospitable
49. Today, wheelchair users are trying to raise awareness of how difficult it is to ----- this big city.
 - 1) give up
 - 2) put aside
 - 3) get around
 - 4) pass away
50. Scientists believe that the ----- of travelling to other solar systems still lies in the distant future.
 - 1) obligation
 - 2) possibility
 - 3) destination
 - 4) entertainment
51. During the period of Covid-19, IOB (a bank) developed its ----- activities and enlarged its international banking operations.
 - 1) modern
 - 2) comfortable
 - 3) historical
 - 4) domestic
52. Why don't you walk the dog round for half an hour or so? It'll give you some exercise, and ----- calm you.
 - 1) probably
 - 2) politely
 - 3) rudely
 - 4) bravely

Cloze Passage

John Snow was born in 1813 in York, England and was the eldest of nine children. When he was fourteen, he started working for a surgeon and went on to study (53) -----.

A lot of people started dying in an area of London of the illness cholera (54) ----- 1855, and John Snow went there to study what was happening. He discovered that the people who had died (55) ----- the same water.

Before this study, no one knew how people got the (56) ----- . The results of his study were important because they explained how the illness spread and also helped to start the science of public health.

53.
 - 1) culture
 - 2) pyramid
 - 3) knowledge
 - 4) medicine
54.
 - 1) in
 - 2) on
 - 3) at
 - 4) for
55.
 - 1) are drinking
 - 2) drink
 - 3) were drinking
 - 4) drank
56.
 - 1) schedule
 - 2) illness
 - 3) liquid
 - 4) material

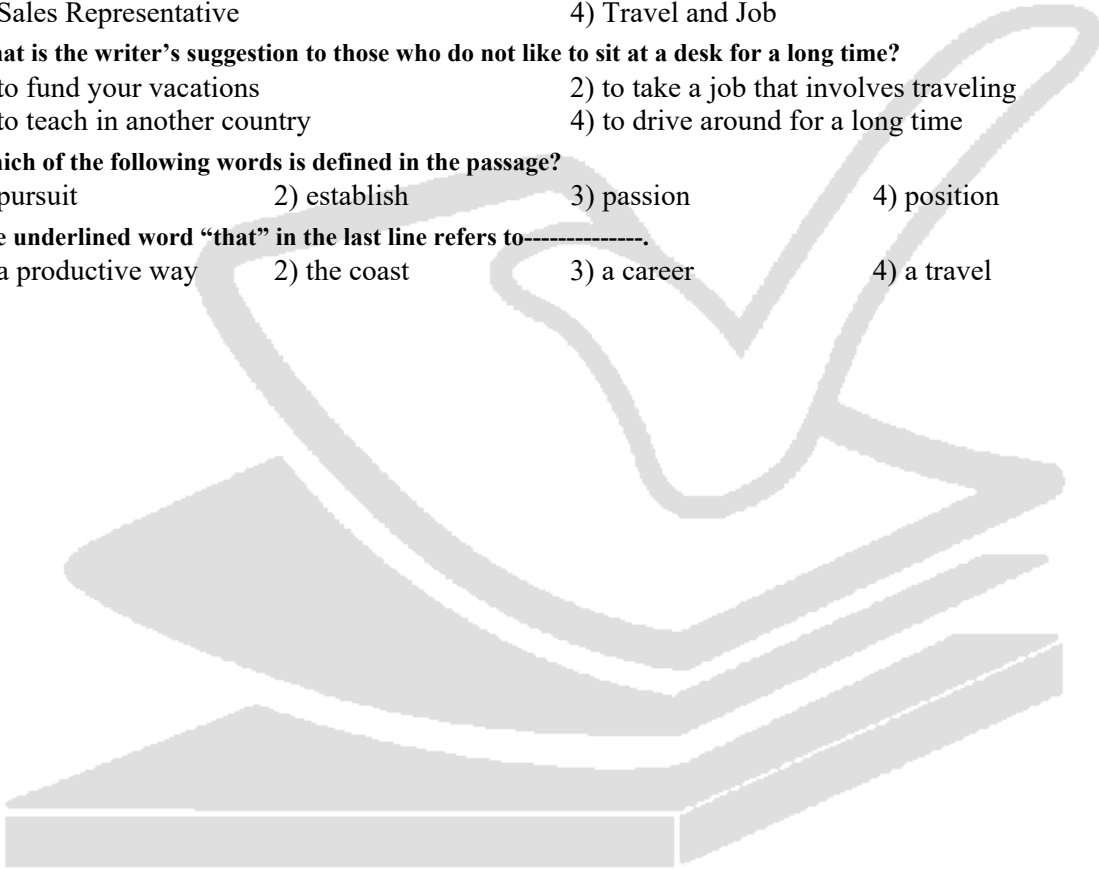

Reading Passage

A passion for travel is one that you possess. However, in order to fund your vacations and to have a good living, you also need a job. While it may be difficult to refer to some of your particular needs, there are indeed jobs that are great for people who enjoy traveling. Establishing a balance between traveling and your job is certainly possible.

One option is to select a job that allows you to travel. For example, if you enjoy driving, you might enjoy looking into what kinds of CDL truck driver positions are available. Jobs that require you to drive around are especially suitable for people who do not like to sit still at a desk for a long period of time. Another possibility is to teach in another country. Plenty of other jobs or careers involve traveling too. For example, you could work as a sales representative who markets products up and down the coast. Selecting a career that includes travel is a productive way to combine these two pursuits or activities.

57. The best title for this passage can be-----.
1) Particular Needs	2) CDL Truck Driver Positions
3) Sales Representative	4) Travel and Job
58. What is the writer's suggestion to those who do not like to sit at a desk for a long time?
1) to fund your vacations	2) to take a job that involves traveling
3) to teach in another country	4) to drive around for a long time
59. Which of the following words is defined in the passage?
1) pursuit	2) establish	3) passion	4) position
60. The underlined word "that" in the last line refers to-----.
1) a productive way	2) the coast	3) a career	4) a travel

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون ۴

۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۱

پرسشنامه

اختصاصی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی	محتوای آزمون	تا سؤال	از سؤال	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
۲۰ دقیقه	فصل ۲ درس ۴ تا انتهای کتاب (صفحه ۶۳ تا ۱۱۷)	۱۵	۱	۱۵	ریاضی و آمار (۱)	۱
۱۰ دقیقه	درس ۸ تا ۱۴ (صفحه ۸۱ تا ۱۶۰)	۲۵	۱۶	۱۰	اقتصاد	۲
۲۵ دقیقه	درس ۷ تا ۱۲ و نیایش (صفحه ۵۹ تا ۱۰۷)	۵۰	۲۶	۲۵	علوم و فنون ادبی (۱)	۳
۱۰ دقیقه	درس ۹ تا ۱۶ (صفحه ۸۰ تا ۱۵۲)	۶۰	۵۱	۱۰	تاریخ (۱)	۴
۱۰ دقیقه	درس ۶ تا ۱۰ (صفحه ۴۶ تا ۱۰۰)	۷۰	۶۱	۱۰	جغرافیای ایران	۵
۱۰ دقیقه	درس ۸ تا ۱۶ (صفحه ۶۰ تا ۱۲۵)	۸۰	۷۱	۱۰	جامعه‌شناسی (۱)	۶
۱۰ دقیقه	درس ۷ تا ۱۰ (صفحه ۶۲ تا ۱۱۳)	۹۰	۸۱	۱۰	منطق	۷
۹۵ دقیقه	مدت پاسخ‌گویی:			۹۰	تعداد کل سؤال:	

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

مدت پاسخ‌گویی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار

۱. معادله خط تقارن سهمی به معادله $y = -x^2 + 6x - 4$ کدام است؟

- (۱) $x = -6$ (۲) $x = 4$ (۳) $x = 3$ (۴) $x = 6$

۲. چند تا از موارد زیر نمی‌توانند معادله سهمی رسم شده باشند؟

(الف) $y = x^2 - 4x + 3$

(ب) $y = -x^2 + 4x$

(ج) $y = -x^2 + 4x + 5$

(د) $y = -x^2 - 4x - 3$

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۳. یک شرکت نقاشی ساختمانی قیمتی را که برای رنگ آمیزی روزانه هر متر مربع از دیوار بیرونی یک کارخانه تعیین می‌کند مبلغ $x - 12000$ تومان است. x میزان رنگ آمیزی روزانه گروه بر حسب متر مربع است. هزینه رفت و آمد و صرف غذای گروه به طور ثابت روزانه ۳۰۰۰۰ تومان و همچنین متر مربعی ۲۰۰ تومان هزینه لوازم مصرفی بر عهده گروه است. اگر تابع سود گروه را با P نشان دهیم، $P(30)$ را محاسبه کنید.

- (۱) -9000 (۲) 24300 (۳) 9000 (۴) -24300

۴. نوع و مقیاس اندازه‌گیری متغیر مساحت کشورها کدام است؟

- (۱) کیفی - اسمی (۲) کیفی - ترتیبی (۳) کمی - فاصله‌ای (۴) کمی - نسبتی

۵. در مورد گردآوری داده‌ها چند تا از موارد زیر درست است؟

(الف) علم آمار همان روش گردآوری، سازماندهی، تحلیل و تفسیر اطلاعات است.

(ب) تسلط روی روش‌های آماری برای تفسیر نتایج آماری کافی است و لزومی ندارد که موضوع را کاملاً درک کنیم.

(ج) به دلیل تولید داده‌ها به صورت خودکار در بسیاری از مؤسسات و سامانه‌ها، استفاده از روش دادگان‌ها برای گردآوری داده‌ها به سرعت رواج یافته است.

(د) شیوه تحلیل داده‌ها در کنار قواعد استنباطی، موضوعات اصلی مطالعات آماری را تشکیل می‌دهند.

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۶. در داده‌های ۱۲، ۲۱، ۱۷، ۱۹، ۹، ۱۵، ۱۷، ۱۶، ۷، ۱۵، ۱۱، ۱۷، تفاضل میانه از مد، کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) $1/5$ (۳) ۲ (۴) $2/5$

۷. اگر میانگین ۱۰ داده آماری ۱۴، ۹، ۱۵، ۹، ۱۵، ۸، ۱۲، ۱۵، ۷، ۱۴ برابر $11/1$ باشد، میانه کدام است؟

- (۱) $9/5$ (۲) ۱۰ (۳) $10/5$ (۴) ۱۱

۸. در داده‌های آماری ۲۱، ۶، ۱۵، ۵، ۱۴، ۹، ۱۰، ۱۱، ۲۰، ۱۰، ۱۲، ۱۷، انحراف معیار داده‌های بیشتر از چارک اول و کمتر از چارک سوم کدام است؟

- (۱) $1/6$ (۲) $1/9$ (۳) $2/1$ (۴) $2/4$

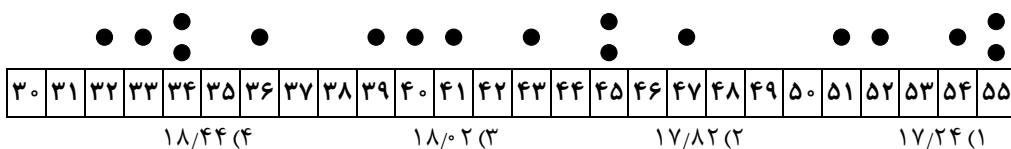
۹. انحراف معیار داده‌های آماری ۱۷، ۲۱، ۱۹، ۱۶، ۲۰، ۲۱، کدام است؟

- (۱) $1/6$ (۲) $1/7$ (۳) $1/8$ (۴) $1/9$

۱۰. اگر در نمودار دایره‌ای مربوط به گروه خونی ۴۰۰ نفر، زاویه مربوط به گروه خونی AB، 108 درجه باشد، چند نفر گروه خونی AB دارند؟

- (۱) ۹۷ (۲) ۱۲۰ (۳) ۱۳۳ (۴) ۱۰۷

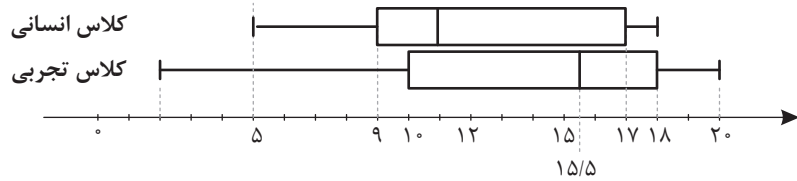
۱۱. با توجه به نمودار نقطه‌ای زیر، واریانس داده‌های بین چارک اول و چارک سوم کدام است؟

محل انجام محاسبات

۱۲. با توجه به نمودار زیر که مربوط به نمرات درس زبان در دو کلاس انسانی و تجربی یک مدرسه است، چند مورد صحیح است؟

الف) پراکندگی در کلاس تجربی بیشتر است. (براساس شاخص دامنهٔ تغییرات)
 ب) در هر دو نمودار، داده دورافتاده در سمت چپ است.
 ج) میانه در کلاس انسانی برابر ۱۷ است.
 د) با توجه به وجود داده دورافتاده، برای مقایسهٔ وضعیت دو کلاس، دامنهٔ میان‌چارکی معیار مهم‌تری نسبت به انحراف معیار است.

۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

۱۳. در یک نمودار راداری، متغیرها ۹ تا است. زاویهٔ بین دو شعاع مجاور چند درجه است؟

۱ (۴۵) ۲ (۴۰) ۳ (۳۰) ۴ (۴۸)

۱۴. نمودار راداری زیر مربوط به نمرات ۵ درس ملیکا است. اگر ماکسیم نمرات کلاس در دروس منطق و جامعه‌شناسی ۲۰ و در درس‌های زبان و عربی و ریاضی ۱۸ باشد، میانگین نمرات ملیکا چند است؟

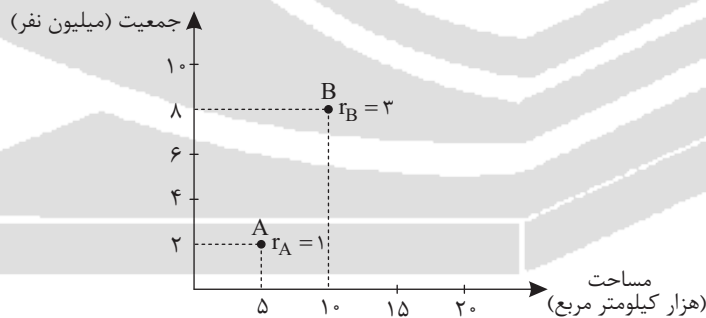
۱ (۱۵/۵)

۲ (۱۴/۷۵)

۳ (۱۳/۹۶)

۴ (۱۳/۷۵)

۱۵. در نمودار جابجایی زیر، متغیر سوم میزان مصرف انرژی شهرها است. مصرف انرژی شهر B چند برابر مصرف انرژی شهر A است؟

۱ (۱/۳)

۲ (۳)

۳ (۱/۹)

۴ (۹)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۶. با توجه به موارد «الف» و «ب» کدام گزینه صحیح است؟

الف) این نوع از بیکاری در موقع رکود اقتصادی رخ می‌دهد.

ب) زمانی که افزایش نقدینگی با افزایش تولید هماهنگ نباشد، اعمال این سیاست پولی از طریق بانک مرکزی راهگشا است.

۱) الف) بیکاری دوره‌ای - ب) سیاست افزایش نقدینگی

۲) الف) بیکاری ساختاری - ب) سیاست کاهش نقدینگی

۳) الف) بیکاری دوره‌ای - ب) سیاست پولی انقباضی

۴) الف) بیکاری ساختاری - ب) سیاست پولی انبساطی

۱۷. با توجه به سؤالات زیر، صحیح‌ترین پاسخ به موارد زیر در کدام گزینه آمده است؟

(الف) در کدام دوره تاریخی، ایران برخلاف سایر کشورهای منطقه گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود؟

(ب) دولت‌ها برای کنترل تورم، چگونه می‌توانند بر میزان عرضه کالاها در کوتاه مدت اثر بگذارند؟

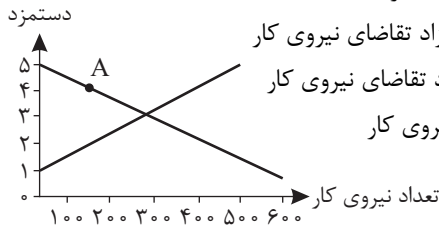
(ج) با توجه به نقطه «A» در نمودار مقابل، بازار در چه وضعیتی قرار دارد؟

(۱) دوره قاجار - (ب) افزایش واردات - (ج) مزاد عرضه نیروی کار

(۲) دوره پهلوی - (ب) افزایش ظرفیت‌های تولیدی - (ج) مزاد تقاضای نیروی کار

(۳) دوره قاجار - (ب) افزایش ظرفیت‌های تولیدی - (ج) نبود تقاضای نیروی کار

(۴) دوره پهلوی - (ب) افزایش واردات - (ج) کمبود عرضه نیروی کار

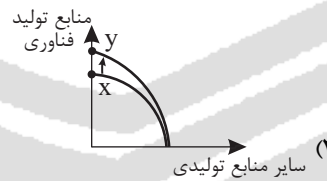
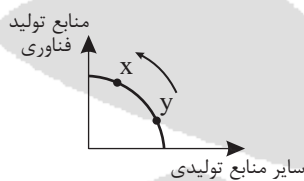
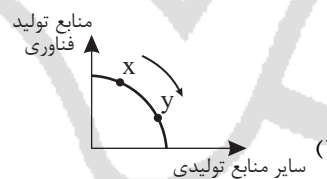
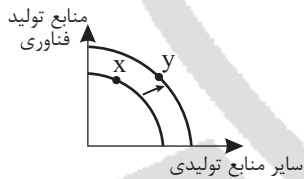

۱۸. هزینه سبد بازار در کشور A در سال ۲۰۲۰ معادل ده میلیون دلار و در سال ۲۰۲۱ معادل سیزده میلیون دلار بوده است. اگر هزینه سبد بازار در کشور B در سال ۲۰۲۱ معادل ۱/۳۰۰/۰۰۰ دلار باشد، با فرض

اینکه درصد تغییرات CPI در کشور A و B با هم برابر باشد، هزینه سبد بازار در کشور B در سال ۲۰۲۰ چقدر است؟

(۱) سه میلیون دلار (۲) یک میلیون دلار (۳) ده میلیون دلار (۴) سیزده میلیون دلار

۱۹. در کشوری فرضی منابع تولید فناوری افزایش یافته است، کدام گزینه مصداق این افزایش است؟

۲۰. کدام یک از گزینه‌های زیر در تولید ناخالص داخلی محاسبه می‌شود؟

(۱) شخصی که به منظور عدم پرداخت عوارض گمرکی، اجناس خود را توسط کولبران و از یکی از کشورهای هم‌مرز وارد ایران می‌کند.

(۲) فردی که پرورش ماهی دارد و در شب سال نو به اقوام درجه یک خود ماهی شب عید می‌دهد.

(۳) آقایی که تصمیم می‌گیرد تا برای تغییر دکور دفتر مهندسی خود، وسایل قدیمی دفتر را بفروشد.

(۴) خانم خانه‌داری که با هنر قلاب‌بافی و فروش آن از طریق اینستاگرام، توانسته است برای خود درآمدی کسب کند.

۲۱. اطلاعات جدول زیر، مربوط به اطلاعات استخراجی از حساب‌های ملی کشوری فرضی است. با توجه به

داده‌ها، سهم تولید خارجیان مقیم کشور چقدر است؟

۳۸۰	تولید خالص ملی	۱	۳۰ (۱)
۳۵	سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند	۲	۴۵ (۲)
۳۷۵	تولید ناخالص داخلی	۳	۳۵ (۳)
			۴۰ (۴)

محل انجام محاسبات

۲۲. جدول مقابل مبین وضعیت توزیع درآمد در دو کشور در سال ۲۰۲۲ است.

کشور B	کشور A	
x	۲	سهم دهک اول
۵	۴	سهم دهک دوم
۷	۵	سهم دهک سوم
۷	۷	سهم دهک چهارم
۹	۸	سهم دهک پنجم
x	۹	سهم دهک ششم
۱۰/۵	x	سهم دهک هفتم
۱۱/۵	۱۳	سهم دهک هشتم
۱۴	۱۷	سهم دهک نهم
۲۴	۲۶	سهم دهک دهم
۱۰۰٪ درآمد ملی		۱۰۰ درصد جمعیت کشور

براساس شاخص دهک‌ها:

(الف) توزیع درآمد در کدام کشور عادلانه‌تر است؟

(ب) در کشور A سهم دهک هفتم چقدر است؟

(ج) اگر تفاوت سهم دهک اول و سوم، ۴ درصد و تفاوت سهم دهک ششم و چهارم، درصد باشد، دهک اول و ششم در کشور B معادل چه عددی است؟

(۱) الف (کشور B - ب) $x_7 = 14$ (ج) $x_1 = 2$ $x_6 = 9$

(۲) الف (کشور A - ب) $x_7 = 10$ (ج) $x_1 = 3$ $x_6 = 10$

(۳) الف (کشور B - ب) $x_7 = 9$ (ج) $x_1 = 3$ $x_6 = 9$

(۴) الف (کشور A - ب) $x_7 = 8$ (ج) $x_1 = 2$ $x_6 = 10$

۲۳. با توجه به سؤالات زیر کدام گزینه صحیح است؟

(الف) طبق گزارش توسعهٔ انسانی، ایران در چه رتبه‌ای و با چه سطحی از توسعه قرار دارد؟

(ب) اولین وسیلهٔ مبادله در گذشته چه بود؟

(ج) خمس باید به چه کسی داده شود؟

(۱) الف) رتبهٔ ۶۵ و کشوری با توسعه‌یافتگی بالا - ب) کالاهای خاص پرترفدار در هر منطقه - ج) مرجع تقلید یا نمایندهٔ او

(۲) الف) رتبهٔ ۵۶ و کشوری نیمه توسعه یافته - ب) کالاهای تهاتری - ج) امام یا سادات

(۳) الف) رتبهٔ ۶۵ و کشوری با توسعه‌یافتگی بالا - ب) کالاهای تهاتری - ج) مرجع تقلید یا نمایندهٔ او

(۴) الف) رتبهٔ ۵۶ و کشوری نیمه توسعه یافته - ب) کالاهای خاص پرترفدار در هر منطقه - ج) امام یا سادات

۲۴. با توجه به سؤالات زیر کدام گزینه صحیح است؟

(الف) نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم یا مفید نیستند، بیانگر کدام یک از مفاهیم روش «ب» است؟

(ب) بلااستفاده گذاشتن اقوال و مصرف در مسیر معصیت و گناه مبین چه مفهومی است؟

(ج) برای این که مشخص کنیم که برای اعمال یک تصمیم چه میزان قرار است هزینه کنیم، به چه مفهومی باید توجه کنیم؟

(۱) الف) بهینه مصرف کردن - ب) اسراف - ج) خرید مقایسه‌ای

(۲) الف) بازداشتن - ب) اسراف - ج) خرید هوشمندانه

(۳) الف) بازسازی - ب) اتلاف - ج) خرید هوشمندانه

(۴) الف) بازتفکر - ب) اتلاف - ج) خرید مقایسه‌ای

۲۵. در هریک از موارد زیر چه نوع سرمایه‌گذاری منطقی‌تر است؟

(الف) در شرایط تورمی خرید آن منطقی است و به پول خیلی زیادی نیاز ندارد.

(ب) زمانی که سال‌های طولانی به پولتان نیاز ندارید و سود معمولی بدون خطر کردن مدنظر است.

(ج) زمانی که می‌خواهید فعالیت با سود بالا انجام دهید، اما این پرسود بودن قطعی نیست و با ریسک‌پذیری همراه است.

(۱) الف) خرید سهام - ب) خرید طلا - ج) سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه مدت در بانک

(۲) الف) خرید سهام - ب) سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت در بانک - ج) خرید طلا

(۳) الف) خرید طلا - ب) سپرده سرمایه‌گذاری بلندمدت در بانک - ج) خرید سهام

(۴) الف) خرید طلا - ب) سپرده سرمایه‌گذاری در بانک قرض‌الحسنه - ج) خرید سهام

علوم و فنون ادبی

مدت پاسخ‌گویی: ۲۵ دقیقه

۲۶. کدام گزینه جزء معیارهای طبقه بندی انواع سبک ادبی از نظر ارسطو نیست؟

- (۱) بر اساس محیط جغرافیایی
(۲) بر اساس هدف
(۳) بر اساس مخاطب
(۴) سبک ترکستانی

۲۷. کدام گزینه نادرست نیست؟

- (۱) تقسیم‌بندی ارسطو بر مبنای حوزه جغرافیایی و تاریخی شعر است.
(۲) نثر فارسی بر مبنای تقسیم بندی بهار به پنج رده تقسیم می‌شود.
(۳) نخستین آثار نظم فارسی قبل از اسلام ابتدا در سیستان و سپس در خراسان بزرگ پدید آمد.
(۴) نام دیگر سبک خراسانی سبک سامانی است.

۲۸. کدام گزینه درست است؟

- (۱) سبک خراسانی به سه سبک فرعی ساسانی و غزنوی و سلجوقی تقسیم می‌شود.
(۲) سبک دوره غزنوی را باید سبک بینابین نام نهاد.
(۳) از شعرای معروف سبک خراسانی می‌توان فردوسی، رودکی و ناصر خسرو را نام برد.
(۴) در نظم سبک خراسانی قافیه و ردیف پیچیده دیده می‌شود.

۲۹. کدام شعرا در نیمه دوم قرن ششم تحولی در غزل ایجاد کردند؟

- (۱) سنایی و انوری (۲) انوری و ناصر خسرو (۳) سنایی و ناصر خسرو (۴) سنایی و خاقانی

۳۰. کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) واحد وزن در شعر فارسی بیت است.
(۲) وزن شعر نظمی است بر مبنای کمیت هجاها.
(۳) خط عروضی یعنی شعر را همان‌طور که می‌خوانیم بنویسیم.
(۴) تقطیع یعنی قطعه قطعه کردن شعر به ارکان عروضی و هجاها.

۳۱. کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) وزن شعر بر پایه چینش هماهنگ هجاهای بلند و کوتاه استوار است.
(۲) برای پیدا کردن وزن شعر نخست باید آن را تقطیع کرد.
(۳) علمی که قواعد وزن شعر و طبقه‌بندی وزن‌ها را از جنبه نظری و عملی تعیین می‌کند عروض نامیده می‌شود.
(۴) در خط عروضی باید مصوت‌های هجا گذاشته شوند.

۳۲. در همه ابیات آرایه موازنه وجود دارد به جز:

- (۱) گر عزم جفا داری سر در رهت اندازم
(۲) ای منوّر به تو نجوم جمال
(۳) ز گرز تو خورشید گریبان شود
(۴) جفا پل بود بر عاشق شکستی
ور راه وفا گیری جان در قدمت ریزم
ای مقرر به تو رسوم کمال
ز تیغ تو بهرام بریان شود
وفا گل بود بر دشمن فشانندی

۳۳. کدام گزینه از عوامل پیشرفت زبان و ادبیات فارسی در قرن سوم تا پنجم نیست؟

- (۱) درآمیختن زبان فارسی با لغات عربی
(۲) لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان
(۳) توسعه مدارس و مراکز تعلیم
(۴) گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار

۳۴. کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ویژگی اصلی نثر موزون به کارگیری سجع است.
(۲) سجع در نظم مانند قافیه در نثر است.
(۳) خواجه عبدالله انصاری نثر موزون را به کمال رساند.
(۴) کتاب کشف الاسرار و عدة الابرار از ابوالفضل میبیدی دارای نثر موزون است.

۳۵. تمامی گزینه‌ها درست است به جز:

- (۱) دوره رواج نثر فنی قرن ششم هجری است.
(۲) نخستین نمونه نثر فنی «کلیله و دمنه» از ابوالفضل میبیدی است.
(۳) کلیله و دمنه در اواسط نیمه اول قرن ششم تالیف شد.
(۴) برخی از آثار منظوم سده پنجم و ششم عبارت‌اند از تاریخ بیهقی، چهارمقاله نظامی عروضی و قابوسنامه.

۳۶. کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) هرچه از سده‌های پنجم و ششم زمان می‌گذشت، آمیختگی زبان فارسی با عربی بیشتر می‌شد.
(۲) زبان فارسی در پی لشکرکشی‌های متعدد سلجوقیان به هندوستان راه یافت.
(۳) علت ظهور شاعران بزرگ غزلسرا در قرن هفتم تحولی بود که انوری و سنایی ایجاد کردند.
(۴) جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی از شاعران شاخص حوزه عراق عجم است.

۳۷. کدام گزینه درباره سبک قرن هفتم توضیحی ارائه نمی‌کند؟

- (۱) در این دوره شعر پارسی تحت تاثیر سبک دوره سامانی و غزنوی است.
- (۲) از ویژگی‌های شعر این دوره تاثیرپذیری از ادبیات عرب است.
- (۳) موضوع شعر تنوع یافت و در شاخه‌ها و رشته‌هایی چون مدح، هجو، طنز، وعظ و حکمت و تغزل ادامه یافت.
- (۴) برخی شاعران این دوره از نزدیکی به دربار و شعر مدحی پرهیز می‌کردند.

۳۸. حروف قافیۀ بیت زیر، در کدام گزینه آمده است؟

یکی حجره خاص از پی دوستان	(۱) تان	(۲) ان	(۳) ستان	(۴) وستان

۳۹. کدام بیت فاقد ردیف است؟

- (۱) گلاب است گویی به جویش روان
- (۲) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد
- (۳) شب عاشقان بی دل چه شبی دراز باشد
- (۴) آب زیند راه را هین که نگار می‌رسد

۴۰. قاعدهٔ قافیه در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست
- (۲) چنین داد پاسخ فریدون که تخت
- (۳) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را
- (۴) نکونام و صاحب دل و حق پرست

۴۱. در کدام گزینه قافیه دارای حروف الحاقی است؟

- (۱) یار بد مار است هین بگریز از او
- (۲) کسی دانهٔ نیک مردی نکاشت
- (۳) کاشکی جز تو کسی داشتمی
- (۴) نشود فاش کسی آنچه میان من و توست

۴۲. کدام بیت ذوقایتین نیست؟

- (۱) ای از مکارم تو شده در جهان خبر
- (۲) دل در سر زلف یار بستم
- (۳) خداوندا در توفیق بگشای
- (۴) چشم دولت ز سواد قلمت گشت منیر

۴۳. کدام گزینه براساس قاعدهٔ ۱ سروده نشده است؟

- (۱) سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد
- (۲) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
- (۳) ای چشم تو دل فریب و جادو
- (۴) شد موسم سبزه و تماشا

۴۴. کدام گزینه فاقد جناس تام است؟

- (۱) پدر با پسر یکدگر را کنار
- (۲) گلاب است گویی به جویش روان
- (۳) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر
- (۴) دنیا همه هیچ و اهل دنیا همه هیچ

۴۵. در کدام گزینه جناس بیشتری به کار رفته است؟

- (۱) مگذران روز سلامت به ملامت حافظ
- (۲) کنونت که چشم است اشکی بیار
- (۳) این که توداری قیامت است نه قامت
- (۴) دل من هست از این بازار بیزار

در حجره اندر سورا بوستان
(۳) ستان (۴) وستان

همی شاد گردد ز بویش روان
یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد
تو بیا کز اول شب در صبح باز باشد
مژده دهید باغ را بوی بهار می‌رسد

عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست
نماند به کس جاودانه نه بخت
که سر به کوه و بیابان تو داده ای ما را
خط عارضش خوش تر از خط دست

تا نریزد بر تو زهر آن زشت خو
کزو خرمن کام دل برنداشت
یا به تو دسترسی داشتمی
تا اشارات نظر نامه‌رسان من و توست

افکنده از سیاست تو آسمان سپر
وز نگرگس آن نگار رستم
نظامی را ره تحقیق بنمای
باغ دانش ز سحاب کرم‌ت گشت نظیر

وان چه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد
یادم از کشتهٔ خویش آمد و هنگام درو
در چشم تو خیره چشم آهو
برخیز و بیا به سوی صحرا

گرفتند کرده غم از دل کنار
همی شاد گردد ز بویش روان
دیدم که چگونه گور بهرام گرفت
ای هیچ برای هیچ بر هیچ مپیچ

چه توقع ز جهان گذران داری
زبان در دهان است عذری بیار
این نه تبسم که معجز است و کرامت
قسم خواهی به دادار و به دیدار

۴۶. نوع جناس در کدام بیت با سایر متفاوت است؟

آیین ماست سینه چو آینه داشتن
چون ندیدی زیر مشتی خاک دام
که با این درد اگر در بند درماند
و گر می‌کنی می‌کنی بیخ خویش

(۱) کفر است در طریقت ما کینه داشتن
(۲) گر مر او را این نظر بودی مدام
(۳) در این حضرت چو مشتاقان نیاز آرد ناز آرد
(۴) مکن تا توانی دل خلق ریش

۴۷. در کدام گزینه اشتقاق وجود ندارد؟

مردم کریم تر شود اندر نعیم گل
زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی
اگر طلوع کند طالعم همایون است
وی شور تو در سرها وی سر تو در جانها

(۱) گل نعمتی است هدیه فرستاده از بهشت
(۲) وجه خدا اگر شودت منظر نظر
(۳) ز مشرق سر کوی آفتاب طلعت تو
(۴) ای مهر تو در دلها وی مهر تو بر لبها

۴۸. آرایه ذکر شده مقابل کدام بیت با آن همخوانی ندارد؟

دیوانه و صلیم و جدایی ما راست
(جناس ناقص اختلافی)
هر که این آتش ندارد نیست باد
(جناس تام)
همی شاد گردد ز بویش روان
(جناس ناقص اختلافی)
مژه بر هم نزند گر بزی تیر و سنانش
(جناس ناقص افزایشی)

(۱) در دل عطش عشق خدایی ما راست
(۲) آتش است این بانگ نای و نیست باد
(۳) گلاب است گویی به جویش روان
(۴) به جفایی و قفایی نرود عاشق صادق

۴۹. در کدام بیت بیش از یک نوع جناس وجود دارد؟

نشونودش که دیده‌ها باز است
همی شاد گردد ز بویش روان
به مرده نپردازد از حرص خویش
زهره و آفتاب را زهره به آب می‌کند

(۱) هر که گوید کلاغ چون باز است
(۲) گلاب است گویی به جویش روان
(۳) غم خویش در زندگی خور که خویش
(۴) زد به دلم در آتشی، عشق بتی که نام او

۵۰. کدام گزینه فاقد اشتقاق است؟

سینه مشروح تویی بر در اسرار مرا
که غریب از نبرد ره به دلالت برود
وی بسا ناظم که او در عمر خود شعری نگفت
که راضی‌ام به نسیمی کز آن دیار آید

(۱) نوح تویی روح تویی فاتح و مفتوح تویی
(۲) ای دلیل دل گم گشته خدا را مددی
(۳) ای بسا شاعر که او در عمر خود نظمی نساخت
(۴) مرا زمانه ز یارم به منزلی انداخت

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

تاریخ

۵۱. نام مادی‌ها برای نخستین بار در کجا آمده است؟

(۱) سالنامه‌های آشوری (۲) نقش برجسته بیستون (۳) متون اورارتویی (۴) کتیبه‌های هخامنشی

۵۲. علت روبه‌رو شدن اردشیر بابکان با مشکلات متعدد در آغاز حکومتش چه بود؟

(۱) جنبشی اجتماعی و اقتصاد
(۲) برافتادن حکومت دست‌نشانده اعراب لخمی
(۳) حمله سپاهیان روم به سرحدات ایران
(۴) مقاومت حاکمان محلی برای نگه داشتن استقلال نسبی

۵۳. کدام گزینه به ترتیب از جمله ویژگی‌های نظامی اشکانیان و ساسانیان محسوب می‌شود؟

(۱) استفاده از صدای طبل - استفاده از فیل در جنگها
(۲) استفاده از فیل در جنگها - نیروی ده‌هزار نفری سپاه جاویدان
(۳) نیروی ده‌هزار نفری سپاه جاویدان - نیروی دریایی ماهر
(۴) نیروی دریایی ماهر - استفاده از صدای طبل

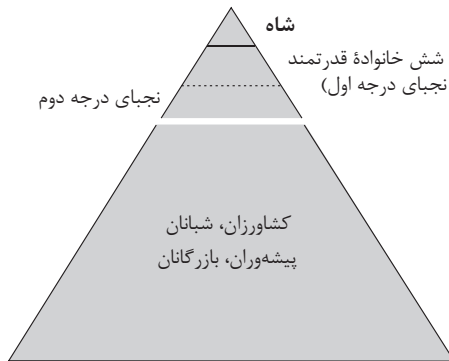
۵۴. برگزاری جشن‌های گوناگون در ایران باستان موجب چه امری می‌شد؟

(۱) افزایش هدایا برای ابراز وفاداری به شاه ایران
(۲) اتحاد و تقویت هویت جمعی ایرانیان
(۳) قربانی کردن انواع حیوانات در حین جشن
(۴) معرفی ایران به ملتها و تمدن‌های همسایه

محل انجام محاسبات

۵۵. تصویر زیر بیانگر هرم اجتماعی ایران در دوران کدام سلسلهٔ باستانی محسوب می‌شود و در این دوران از اسیران جنگی چه استفاده‌هایی می‌شده است؟

- ۱) اشکانیان - فعالیت‌های کشاورزی، ساختمان‌سازی، معادن شاهی و خدمات خانگی
- ۲) هخامنشیان - فعالیت‌های کشاورزی، ساختمان‌سازی، معادن شاهی و خدمات خانگی
- ۳) اشکانیان - استفاده به‌عنوان مزدور و دست‌نشانده در مناطق تحت سلطه و سوادآموزی به ایرانیان
- ۴) هخامنشیان - استفاده به‌عنوان مزدور و دست‌نشانده در مناطق تحت سلطه و سوادآموزی به ایرانیان

۵۶. کدام گزینه از جمله وظایف واستریوشان‌سالار محسوب نمی‌شود؟

- ۱) ریاست روستاییان و کشاورزان
- ۲) گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی
- ۳) حفر نهرهای انتقال آب در سرتاسر قلمرو
- ۴) توسعه و ترویج آبادانی و کشت و کار

۵۷. کدام گزینه از جمله اقدامات بلاش یکم اشکانی در راستای خدمت به دین زرتشتی است؟

- ۱) ساخت آتشکده‌های متعدد در پایتخت
- ۲) ضرب سکه با نقش پندار، گفتار و کردار نیک
- ۳) رسمی کردن دین زرتشتی در قلمرو اشکانی
- ۴) گردآوری متون پراکندهٔ اوستا

۵۸. عبارت زیر دربارهٔ چه کسی صادق است و این اتفاق در زمان کدام شاه ساسانی به وقوع پیوست؟
«با ترکیب آموزه‌هایی از دین‌های زرتشتی، مسیحی و بودایی، از پادشاه ساسانی درخواست کرد تا آیین خود را تبلیغ کند.»

- ۱) مانی - قباد اول
- ۲) مزدک - قباد اول
- ۳) مانی - شاپور یکم
- ۴) مزدک - شاپور یکم

۵۹. داستان مشهور «هزار و یک شب» براساس کدام یک از آثار زیر نوشته شده است؟

- ۱) مادبان هزار دادستان
- ۲) هزار افسان
- ۳) بندهش
- ۴) درخت آسوریک

۶۰. طبق نظر پژوهشگران، سنگ‌تراشانی که در خدمت هخامنشیان بودند، در آثار خود از چه چیزی الهام و الگو گرفتند؟

- ۱) قهرمانان افسانه‌ای یونان باستان
- ۲) داستان‌ها و توصیفات کتاب اوستا
- ۳) سنگ‌نوشته‌های آشوری
- ۴) نقش برجسته‌های تمدن کهن مصر

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

جغرافیای ایران

۶۱. کدام گزینه بیانگر منطقه ایجاد شده بر اثر پیشروی آب اقیانوس هند به سوی دره‌های زاگرس از طریق دریای عمان و تنگه هرمز است؟

- ۱) دریای پارس
- ۲) دریاچه ارومیه
- ۳) دریاچه پریشان
- ۴) رود کارون

۶۲. کدام گزینه از عوامل تأثیرگذار بر پراکندگی جمعیت در ایران نیست؟

- ۱) ناهمواری‌ها
- ۲) رودهای فصلی و موقت
- ۳) پراکندگی معادن
- ۴) پوشش گیاهی

۶۳. احتساب مهاجران خارج شده از کشور و مهاجران وارد شده به یک کشور، در کدام یک از مباحث میزان رشد جمعیت مطرح می‌شود؟

- ۱) مدت زمان دو برابر شدن جمعیت
- ۲) رشد طبیعی جمعیت
- ۳) مدت زمان کاسته شدن جمعیت
- ۴) رشد مطلق جمعیت

۶۴. کدام واحد نام قلمرو جغرافیایی عباسیان است؟

- ۱) شهربی
- ۲) بلوک
- ۳) تسوج
- ۴) ایالت

۶۵. از لحاظ اداری «بخش و استان» به ترتیب تابع کدام مراکز می‌باشند؟

- ۱) دهستان - بخش
- ۲) شهرستان - پایتخت
- ۳) پایتخت - شهرستان
- ۴) استان - دهستان

۶۶. پس از ورود آریاییان به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، آبادی بزرگ و کوچک به ترتیب چه نام داشتند؟

- ۱) ویس - بلوک
- ۲) بلوک - شهربی
- ۳) شهربی - گنو
- ۴) گنو - ویس

۶۷. کدام یک از عبارات‌های زیر درباره شهر باستانی «پیشاپور» درست نیست؟

الف) در دوره هخامنشیان دارای اهمیت ارتباطی بوده است.

ب) در شمال غربی کازرون قرار دارد.

ج) این شهر تا قرن هفتم هجری آباد و قابل سکونت بوده است.

د) جنگ و خشکسالی موجب از بین رفتن شهر شد.

(۱) الف - د (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) د - ب

۶۸. روستای دیزباد بالا در شهر نیشابور در استان خراسان رضوی از نظر شکل سکونتگاه چگونه است؟

(۱) خطی - متراکم (۲) خطی - پراکنده (۳) پلکانی - متراکم (۴) پلکانی - پراکنده

۶۹. تنوع فراوان در تولیدات باغی ایران چگونه ایجاد شده است؟

(۱) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه (۲) تغییر پوشش گیاهی با توجه به میزان ارتفاع

(۳) میانگین بارش روزانه و سالانه در کشور (۴) استفاده از بذرهای اصلاح شده

۷۰. عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی در سطح ایران نشانه چیست؟

(۱) تراکم نواحی صنعتی ایران در مناطق پر آب (۲) عدم توجه کامل به توان و ظرفیت‌های محیطی

(۳) مهاجرت نیروی انسانی متخصص به نواحی صنعتی (۴) عدم توجه مسئولان به مؤلفه‌های ایجاد قطب صنعتی

جامعه‌شناسی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰ دقیقه

۷۱. به ترتیب صحیح و غلط را در عبارات زیر مشخص کنید.

- ایرانی بودن یک ویژگی هویتی اجتماعی، متغیر و اکتسابی است.

- وجود نظریات متفاوت درباره هویت، نشانه این است که امکان خطا و اشتباه در شناخت هویت وجود دارد.

- هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی ناسازگار است.

- در جامعه سرمایه‌داری هویت افراد بیشتر به عقاید و ارزش‌های دنیوی وابسته است.

(۱) ص - غ - غ (۲) غ - ص - ص - ص - غ (۳) غ - غ - ص - ص (۴) ص - غ - غ - ص

۷۲. هر کدام از تعاریف زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

- مسیری که برای شکل‌گیری هویت افراد طی می‌شود

- روشی است که به واسطه آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود

- مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد

(۱) جامعه‌پذیری - تبلیغ - کژروی اجتماعی

(۲) بازتولید هویت اجتماعی - تشویق و پاداش - کنترل اجتماعی

(۳) کنترل اجتماعی - تنبیه و مجازات - کژروی اجتماعی

(۴) جامعه‌پذیری - اقناع - کنترل اجتماعی

۷۳. درباره تغییرات هویتی کدام گزینه نادرست است؟

(۱) جامعه‌ای که براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد، صرفاً برای یک نژاد خاص امکان تحرک اجتماعی صعودی را فراهم می‌آورد.

(۲) در یک جهان دینی و معنوی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی می‌کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

(۳) تعارض فرهنگی گاهی ناشی از علل درونی است و پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

(۴) مادامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اساسی جامعه شکل می‌گیرد، تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت جهان اجتماعی سازگار است.

۷۴. کدام گزینه فرآیند تغییر و تحول فرهنگی را به‌درستی بیان می‌کند؟

(۱) تزلزل فرهنگی ← ناتوانی جهان اجتماعی در دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← باز شدن راه برای دگرگونی هویت فرهنگی ← تحول فرهنگی

(۲) بحران هویت ← فراتر رفتن تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی ← تزلزل فرهنگی ← تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی

(۳) ناتوانی جهان اجتماعی در سامان‌دهی کنش‌های اجتماعی براساس فرهنگ خود ← تغییرات فرهنگی ← از دست رفتن ثبات و استقرار عقاید و ارزش‌ها در زندگی مردم ← تعارض فرهنگی

(۴) تعارض فرهنگی ← بحران هویت ← مورد تردید قرار گرفتن عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی ← تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی

محل انجام محاسبات

۷۵. اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، کدام گزینه اتفاق نمی‌افتد؟

- (۱) داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی سرایت می‌کند.
- (۲) در صورتی که به مرور زمان جهان اجتماعی به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود.
- (۳) اگر یک جهان اجتماعی که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگری را قبول کند، به آن ملحق می‌شود.
- (۴) جهان اجتماعی زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.

۷۶. در کدام گزینه ویژگی‌های هویت ایران پیش از اسلام به درستی آمده است؟

- (۱) هویت توحیدی و دینی آمیخته با اساطیر - روایتی از هویت در شاهنامه فردوسی - هویت فرهنگی واحد اقوام مختلف در عقاید و ارزش‌های زرتشتی
- (۲) تفسیر توحیدی از هویت - مشارکت فعال ایرانیان در حیات فکری اسلام - زبان فارسی به عنوان زبان دوم جهان اسلام
- (۳) هویت سکولار و دنیوی - هویت محدود به ابعاد تاریخی و جغرافیایی - هویت قوم‌گرا و ناسیونالیستی
- (۴) خودباختگی فرهنگی - کنار گذاشتن عناصر مشرکانه و اساطیری - فراتر رفتن زبان فارسی از محدوده زبان سیاسی مشترک اقوام ایرانی

۷۷. به ترتیب هر یک از عبارات زیر به کدام نوع قدرت و یا حکومت اشاره دارد؟

- قدرت برخلاف حکم الهی و تبعیت از قانون با رضایت

- قدرت مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشری

- حکومت فرد بر اساس خواست خود

- حکومت اقلیت بر اساس فضیلت

- (۱) قدرت مقبول غیر مشروع - قدرت مقبول - پولیتی - موناشری
- (۲) اقتدار غیر مشروع - قدرت با مشروعیت دروغین - تیرانی - آریستوکراسی
- (۳) اقتدار غیر مشروع - قدرت با مشروعیت حقیقی - استبدادی - الیگارشی
- (۴) قدرت مقبول و مشروع - اقتدار - موناشری - دموکراسی

۷۸. عبارات‌های زیر به ترتیب با کدام قسمت‌های جدول ارتباط می‌یابد؟

شبههٔ حکومت	انسان محور	
	بر اساس خواست و میل شخصی حاکم	بر اساس فضیلت انسانی
فرد	ب	الف
اقلیت	د	ج
اکثریت	و	ه

کرامیه - جامعه قناعت‌گرای - بداله - جامعه خوش‌گذرانی

(۱) ب - د - ه - ج (۲) الف - د - ه - ج (۳) الف - ج - و - د (۴) ج - ب - الف - و

۷۹. پاسخ هر یک از سؤالات زیر چیست؟

- عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی چیست؟

- روزنه ورود استعمار چیست؟

- کاهش جمعیت جهان اجتماعی به منزله چیست؟

- بسط بیشتر فرهنگ حاصل چیست؟

- (۱) سرمایه‌داری - اقتصاد - محدود شدن گستره آن - هرچه حاملان و عاملان فرهنگ و معانی آن بیشتر باشد
- (۲) سرمایه‌داری - فرهنگ - زمینه‌ساز بسط و تسلط جهان‌های اجتماعی دیگر - هرچه حاملان و عاملان فرهنگ و معانی آن بیشتر باشد
- (۳) اقتصاد - فرهنگ - آسیب‌پذیری فرهنگی در برابر جوامع دیگر - تحکیم مودت و محبت میان خانواده‌ها
- (۴) فرهنگ - سیاست - آسیب‌پذیری اقتصادی در برابر جوامع دیگر - حق بودن فرهنگ و حق بودن حاملان و عاملان آن

۸۰. کدام گزینه پیامد اقتصاد نفتی نیست؟

- (۱) شکل‌گیری تولید ملی ضعیف و شکننده‌ای که مستقیم و غیر مستقیم وابسته به نفت است.
- (۲) در کوتاه مدت احساس رفاه بیشتر آن هم با نوسانات زیاد برای مردم پدید می‌آید.
- (۳) وضعیت شکننده‌ای به وجود می‌آید که می‌تواند مورد سوء استفاده طمع‌ورزان بین‌المللی قرار گیرد.
- (۴) دولت بزرگی به وجود می‌آید که می‌کوشد تا رفاه اقتصادی را به مدد نفت و رواج کسب و کار افزایش دهد.

۸۱. متناقض عکس مستوی قضیه‌ای (هیچ الف ب نیست) است. قضیه اصلی کدام است و با چه تغییری به موجه کلیه تبدیل می‌شود؟
- (۱) بعضی الف ب است - تناقض
(۲) بعضی ب الف است - تداخل
(۳) بعضی الف ب است - تداخل
(۴) بعضی ب الف است - تضاد
۸۲. در عکس مستوی کدام گزینه مغالطه ایهام انعکاس رخ می‌دهد؟
- (۱) بعضی سنگ‌ها انسان نیستند.
(۲) بعضی لباس‌ها سبز نیستند.
(۳) بعضی حیوان‌ها اسب نیستند.
(۴) برخی سوالات سخت نیستند.
۸۳. اگر در یک قیاس اقترانی شکل سوم، علامت موضوع در هر دو مقدمه منفی باشد، کدام گزینه نادرست ذکر شده است؟
- (۱) نتیجه این قیاس اقترانی، قطعاً جزئی است.
(۲) نتیجه این قیاس اقترانی، قطعاً نامعتبر است.
(۳) شرط دوم اعتبار قیاس رعایت نشده است.
(۴) شرط سوم اعتبار قیاس باید بررسی شود.
۸۴. کدام گزینه شکل قیاس اقترانی را به درستی مشخص نکرده است؟
- (۱) مقدمه اول: هر الف ب است - مقدمه دوم: بعضی الف ج نیست - نتیجه: بعضی ب ج نیست. (شکل سوم)
(۲) مقدمه اول: هر الف د است - مقدمه دوم: هیچ د ه نیست - نتیجه: هیچ الف ه نیست. (شکل اول)
(۳) مقدمه اول: بعضی د الف است - مقدمه دوم: هیچ ج د نیست - نتیجه: بعضی الف ج نیست. (شکل اول)
(۴) مقدمه اول: بعضی الف ب نیست - مقدمه دوم: هر ج ب است - نتیجه: بعضی الف ج نیست. (شکل دوم)
۸۵. کدام گزینه درباره قضایای شرطی صحیح است؟
- (۱) به قضایایی که در آن به اتصال دو نسبت حکم می‌شود، شرطی می‌گویند.
(۲) در قضایای شرطی، مقدم همواره به لحاظ معنایی دنباله تالی ذکر می‌شود.
(۳) عبارت (اگر وقت داشتی، این آزمون را تحلیل بکن) یک قضیه شرطی است.
(۴) مقدم و تالی در قضایای شرطی، تصدیق و دارای حکم و قضاوت بامعنا هستند.
۸۶. کدام گزینه یک قضیه منفصل غیرقابل جمع در صدق است؟
- (۱) یک میوه خوش‌مزه یا انگور است یا گریپ فروت
(۲) برای ثبت‌نام یا کارت‌ملی نیاز است یا شناسنامه
(۳) یک انسان در عالم حقیقی یا زنده است یا مرده
(۴) یک قورباغه زنده یا در آب قرار دارد یا در خشکی
۸۷. کدام گزینه یک قیاس استثنایی معتبر است؟
- (۱) اگر باران بیارد هوا سرد می‌شود، هوا سرد شده است؛ پس باران باریده است.
(۲) اگر او مسلمان باشد، روزه می‌گیرد. او مسلمان است؛ پس روزه می‌گیرد.
(۳) اگر پر خوری کنیم، چاق می‌شویم. محمد پر خوری نمی‌کند؛ پس چاق نمی‌شود.
(۴) اگر منطق بخوانیم، باهوش می‌شویم. کیمیا باهوش است؛ پس منطق خوانده است.
۸۸. کدام گزینه در مقایسه متفکر نقاد و غیر نقاد نادرست ذکر شده است؟
- (۱) متفکر نقاد برعکس متفکر غیرنقاد، یک استدلال را از وجوه مختلفی بررسی می‌کند.
(۲) متفکر نقاد برعکس متفکر غیر نقاد، از اندوخته‌های معلوم خود برای تفکر استفاده می‌کند.
(۳) متفکر نقاد برعکس متفکر غیرنقاد، به فرآیند تفکر و استدلال، آگاهانه توجه می‌کند.
(۴) متفکر نقاد برعکس متفکر غیر نقاد، در هنگام تفکر سوالات درست و به جایی می‌پرسد.
۸۹. کدام گزینه به ترتیب نوع استدلال‌های عبارات زیر را به درستی مشخص کرده است؟
- الف) اگر ذیل حل یک سوال ریاضی، هدف دانش‌آموزان غلبه بر یکدیگر باشد.
ب) اگر در حین یک مناظره تلویزیونی، هدف دو طرف رسیدن به حقیقت باشد.
ج) اگر برای اثبات ضرر و زیان سیگار، دست به دامن نصیحت ریش سفیدان شویم.
د) اگر در یک تبلیغ تلویزیونی برای افزایش فروش از فنون اقناعی استفاده شود.
- (۱) برهان - جدل - خطابه - خطابه
(۲) جدل - برهان - خطابه - خطابه
(۳) خطابه - جدل - برهان - برهان
(۴) برهان - خطابه - جدل - جدل
۹۰. مغالطه ذکر شده در مقابل کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟
- (۱) در هجوم روسیه به اوکراین، به جای واژه (جنگ) از (عملیات ویژه) استفاده کنید. (کوچک‌نمایی)
(۲) اگر فروشنده برای جلب نظر مشتری بگوید که برای برادر خود نیز از همین لباس برده است. (تله‌گذاری)
(۳) دانش‌آموزان فرهیخته و باهوش پس از آزمون، نکات اولین سوال منطق را یادداشت می‌کنند. (مسموم کردن چاه)
(۴) اگر نمره برادر من را ندهید، او باز هم مشروط می‌شود و بر اثر اخراج از دانشگاه دچار اعتیاد می‌شود. (توسل به احساسات)

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون ۴
۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۱

پاسخنامه علوم انسانی

ردیف	نام درس	گروه طراحی و بازنگری
۱	فارسی	معین‌الدین تقی‌زاده - آرش عیوق - فاطمه پروین - نفیسه سمیع - محمد میرزاعلی زهره محمدی - مجید فرهنگیان - محمد رضایی‌بقا - میرحسین زاهدی - محسن کردافشاری پیمان بیگدلی - نسیم اکبری - زهرا کریمی - پریناز گلپایگانی - احسان محسنی - نگار مروتی محمدحسین جمالی - نگین رستمی‌کیا - آریا ذوقی - محمدرضا فرهنگیان امیرمحمد نصیری - حسن عادلخانی - علی امینی میلانی
۲	عربی، زبان قرآن	
۳	دین و زندگی	
۴	زبان انگلیسی	
۵	ریاضی و آمار (۱)	
۶	اقتصاد	
۷	علوم و فنون ادبی (۱)	
۸	تاریخ (۱)	
۹	جغرافیای ایران	
۱۰	جامعه‌شناسی (۱)	
۱۱	منطق	

گروه تایپ و ویراستاری (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی - رقیه اسدیان - امیرعلی الماسی - معین‌الدین تقی‌زاده - زهرا خرمی

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

فارسی

۱. گزینه ۳ صحیح است.
معنای درست واژه‌ها:
عاجز: ناتوان، درمانده
معاصی: جمع معصیت، گناهان
(فارسی دهم، درس‌های ۱۶، ۱۷ و ۱۸)
۲. گزینه ۴ صحیح است.
مترادف «غضب»، «قهر» است که در بیت‌ها نیامده است.
هم‌معناها:
(کدخدانمنش و خواجه‌وش)، (مردان کامل و ابدال) و (درویش و جولقی)
(فارسی دهم، درس ۱۴)
۳. گزینه ۱ صحیح است.
«مصادره» به همین شکل نوشته می‌شود.
(فارسی دهم، درس‌های ۱ تا ۱۳)
۴. گزینه ۲ صحیح است.
«حاذق» به همین صورت نگاشته می‌شود.
(فارسی دهم، درس‌های ۱۲، ۱۳، ۱۴ و ۱۸)
۵. گزینه ۱ صحیح است.
خالق درست آثار:
مانده‌های زمینی: آندره ژید
سمفونی پنجم جنوب: نزار قبتانی
اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی
(فارسی دهم، درس‌های ۱۴، ۱۶، ۱۷ و ۱۸)
۶. گزینه ۳ صحیح است.
در گزینه‌های (۱) و (۲)، مسند و فعل بر نهاد، مقدم شده است. در (۴) نیز مفعول و فعل بر نهاد، مقدم شده است.
قسمت «ج»، به «شیوه عادی» سروده شده است.
(فارسی دهم، درس ۱۱)
۷. گزینه ۴ صحیح است.
در این بیت، واژه‌های متضاد به کار نرفته است.
(۱) «روان» (روح) و «روان» (جاری)، جناس همسان دارند.
(۲) سعدی در سروده خود، آیه‌ای از قرآن کریم را عیناً آورده است.
(۳) «ابر، باد، مه، خورشید و فلک» متناسب‌اند.
(فارسی دهم، درس‌های ۱۴، ۱۶ و ۱۷)
۸. گزینه ۲ صحیح است.
در بیت‌های «ج» و «د» به ترتیب «کنی و خویش» ردیف و «فرمان، توران» و «بازو و پهلو» قافیه‌اند.
(فارسی دهم، درس ۱۳)
۹. گزینه ۱ صحیح است.
منادا: [ای] ناتانائیل
مفعول: شور و شوق
نهاد: من
(فارسی دهم، درس ۱۸)
۱۰. گزینه ۳ صحیح است.
این ترکیب، وصفی (موصوف + صفت) و سایر ترکیب‌ها، اضافی (مضاف + مضاف‌الیه) است.
(فارسی دهم، درس ۱۷)
۱۱. گزینه ۲ صحیح است.
جمله پایه: در تمام مدت این سه سال نشد
جمله پیرو: یک روز کاغذ و مدادی به کلاس بیاورد
پیوندبسته‌ساز: که
سایر گزینه‌ها، حاوی جملات ساده هستند.
(فارسی دهم، درس‌های ۱۰ و ۱۶)

۱۲. گزینه ۱ صحیح است.

مفهوم مشترک: ظاهر، خبر از باطن می‌دهد.

(فارسی دهم، درس ۱۴)

۱۳. گزینه ۱ صحیح است.

(فارسی دهم، درس ۱۷)

۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

مفهوم مشترک دو بیت: نکوهش بی‌احساسی

(فارسی دهم، درس ۱۶)

۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

در ابیات (۲)، (۳) و (۴)، بر مفهوم «میهن‌دوستی و دفاع از وطن» تأکید شده است، اما در بیت (۱)، شاعر، وطن را زندان و چاه تصور کرده است که با ترک آن، می‌توان خود را از رنج و محدودیت رها کند.

(فارسی دهم، درس ۱۳)

عربی، زبان قرآن

۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: «انصرنا». به ما کمک کن (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳) / «علی القوم الکافرین»: در برابر قوم کافر (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)؛ دقت کنید که «الکافرین» صفت «لقوم» است و صفت در فارسی باید به شکل مفرد ترجمه شود حتی اگر در عربی جمع باشد!

(عربی دهم، درس ۷)

۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات مهم: «ما کان»: نبود (ردّ گزینه ۴، «ما کان» ماضی است اما «تیسست» مضارع است!) / «تصدیق صدقة الدلائین للإنسان»: باور کردن دوستی دلفین‌ها برای انسان (ردّ گزینه ۱، «تصدیق» به معنای «باور کردن» است. ردّ گزینه ۳، «انسان» و «دلفین‌ها» جابجا ترجمه شده است!) / «فی البحار»: در دریاها (ردّ گزینه ۳ و ۴) / «سهلاً»: ساده / «إلّا بعد آن»: مگر بعد از اینکه (ردّ گزینه ۱) / «عرفنا أبونا»: پدرمان به ما معرفی کرد (ردّ گزینه ۳، ضمیر «نا» در «عرفنا» مفعولی است نه فاعلی!) / «علی هذا الصّدیق»: این دوست را (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴، به تفاوت «الصّدیق: دوست» و «الصدّاقة: دوستی» توجه کنید!)

(عربی دهم، درس ۷)

۱۸. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات مهم: «یوجد أشخاص»: اشخاصی وجود دارند یا یافت می‌شوند (ردّ گزینه ۴) / «لهم نقص کبیر»: که عیب بزرگی دارند (ردّ سایر گزینه‌ها) / «ولکنهم یستطیعون أن یعوضوا ذلک»: ولی می‌توانند آن را جبران کنند (ردّ گزینه ۳؛ زیرا «یستطیعون» ترجمه نشده است. ردّ گزینه‌های ۲ و ۴؛ زیرا «یعوضوا» به معنای «جبران کردن» است نه «جایگزین و معاوضه کردن») / «بما لدیهم من قدرات أخری»: با آنچه از قدرت‌های دیگری دارند (ردّ گزینه ۲ و ۴؛ «لدیهم»: دارند) ترجمه نشده است. همچنین «قدرات» جمع است نه مفرد!

(عربی دهم، درس ۵)

۱۹. گزینه ۱ صحیح است.

خطاهای این عبارت:

«ذنب: دم» ترجمه نشده است - بر آب تأثیر نمی‌گذارد («لا يتأثر» یعنی «تأثیر نمی‌پذیرد»!)

ترجمه صحیح: «دم اردک روغن خاصی دارد پس جسمش از آب تأثیر نمی‌پذیرد (تحت تأثیر آب قرار نمی‌گیرد)!»

۲۰. گزینه ۳ صحیح است.

خطای این گزینه: مشکلاتمان («مشکلاتی» یعنی «مشکلاتم»!) - می‌ترسم («أستغیث» یعنی «کمک می‌خواهم»!)

(عربی دهم، درس ۸)

۲۱. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات مهم: می توانند: «تقدر»، «تستطیع» / بدون اینکه سرشان را حرکت دهند: «دون أن تُحرک رأسها» (رد سایر گزینه ها) / چشمانشان را بچرخانند: «أن تُدیر عیونها» (رد گزینه های ۲ و ۳)

(عربی دهم، درس ۵)

ترجمه متن:

«کلاغ صدایی دارد که به وسیله آن به سایر حیوانات هشدار می دهد تا سریعاً از منطقه خطر دور شوند. پس او به منزله جاسوسی از جاسوس های جنگل است. دلفین از حیوانات پستاندار است و او انسان را دوست دارد و در دریا کمکش می کند و دلفین ها کوسه ماهی را دشمنی برای خود به حساب می آورند.»

۲۲. گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه گزینه ها:

۱) دلفین از حیواناتی است که به کودکانش شیر می دهد!

۲) کوسه ماهی دوست انسان در دریاها است! (دلفین ها دوست انسان هستند)

۳) کوسه ماهی دشمن دلفین ها است!

۴) ممکن است که دلفین در دریاها به انسان کمک کند!

۲۳. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه گزینه ها:

۱) دلفین با صدایش هشداردهنده ای برای حیوانات است تا از خطر دور شوند! (کلاغ درست است نه دلفین!)

۲) کوسه ماهی را جاسوسی از جاسوس ها در میان حیوانات می شماریم! (کلاغ درست است!)

۳) دلفین و کلاغ را دوست داریم زیرا آنها دوستان ما هستند! (کلاغ دوست ما نیست!)

۴) دلفین ها در طبیعت دشمن و دوست دارند!

۲۴. گزینه ۴ صحیح است.

خطای این گزینه:

من مصدر علی وزن تفعّل (این فعل از باب تفعیل است نه تفعّل!)

۲۵. گزینه ۲ صحیح است.

خطاهای این گزینه:

جمع سالم (جمع مکسر است نه سالم!) - مفعول (با توجه به معنای عبارت، فاعل است!)

۲۶. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه گزینه ها:

۱) شهروند، هم میهن

۲) گذرگاه پیاده

۳) مناطق دارای جاذبه ی گردشگری

۴) سرازیری

۲۷. گزینه ۲ صحیح است.

فعل «أنتشد»: سروده شد» ماضی است و با توجه به حرکت گذاری آن، مجهول است!

(عربی دهم، درس ۶)

۲۸. گزینه ۲ صحیح است.

مفعول در گزینه های ۱، ۳ و ۴ به ترتیب: «الکرة»، «عینی» (در «عینیها») و «ی» (در آنقذنی)

۲۹. گزینه ۲ صحیح است.

در این گزینه حرف جرّ به کار نرفته است!

در سایر گزینه ها به ترتیب «فی»، «من»، «در «ممن» و «ل» در «لکن»: برای شما» حرف جرّ هستند!

(عربی دهم، درس ۷)

۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

خبر در گزینه های ۱، ۳ و ۴: «فی المداراة»، «تقدّر» و «سافروا»

دین و زندگی

۳۱. گزینه ۴ صحیح است.

بالاترین نعمت بهشت، یعنی رسیدن به مقام خشنودی خدا را برای خود می یابند و از این رستگاری بزرگ مسرورند.

(دین و زندگی دهم، درس ۸، صفحه ۸۳)

۳۲. گزینه ۳ صحیح است.

بهشت هشت در دارد که بهشتیان از آن درها وارد می شوند. یک در مخصوص پیامبران و صدیقان، یک در مخصوص شهیدان و درهای دیگر برای گروه های دیگر است. مطابق این آیات، همراهان پیامبران هنگام ورود به بهشت صدیقان (راستگویان) هستند که آیه شریفه «امروز، روزی است که راستی راستگویان به آنها سود بخشد.» مصداق قرآنی این گروه می باشد.

(دین و زندگی دهم، درس ۸، صفحه ۸۴)

۳۳. گزینه ۲ صحیح است.

از سه رابطه بیان شده فقط تجسم اعمال یا همان عین عمل مربوط به قیامت است و قراردادی و طبیعی بودن رابطه مربوط به دنیا است. در قیامت که پرده ها کنار می رود، حقیقت و باطن عمل عیان می گردد و آتش از درون انسان گنهکار زبانه می کشد و آیه شریفه «انّ الذین یأکلون اموال الیتامی...» بیان کننده این نوع رابطه می باشد.

(دین و زندگی دهم، درس ۸، صفحه ۸۸)

۳۴. گزینه ۳ صحیح است.

سفارش لقمان حکیم به فرزندش: «و اصبر علی ما اصابک ان ذلک من عزم الامور: بر آنچه (در این مسیر) به تو می رسد صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست». بیانگر اولین اقدام برای گام گذاشتن در مسیر قرب الهی و همچنین برای ثابت قدم ماندن در این راه یعنی «تصمیم و عزم برای حرکت» است. امام کاظم (علیه السلام) عزم و اراده ای که با آن خواستار خدا شده باشم را بهترین توشه مسافری کوی خدا بیان می دارد.

(دین و زندگی دهم، درس ۹، صفحه های ۹۳ و ۹۷)

۳۵. گزینه ۲ صحیح است.

بر اساس آیه ۴۰ سوره بقره خداوند می فرماید که: به پیمانی که با من بسته اید وفادار بمانید تا من نیز به پیمان شما با وفا کنم.

(دین و زندگی دهم، درس ۹، صفحه ۹۸)

۳۶. گزینه ۲ صحیح است

نوجوانی و جوانی دوران تصمیم های بزرگ و سرنوشت ساز است. هرچه عمر می گذرد و قوای انسان به سستی می گراید، توان انسان برای تصمیم های بزرگ نیز کاهش می یابد. جوان و نوجوان معمولاً شجاعت روحی بالایی دارد و دست و پای وجودش چندان به رشته های دنیایی بسته نشده و مانند برخی بزرگسالان نیست که به ثروت یا مقام دل بسته باشد. او می تواند آرمان های بزرگ داشته باشد. از این رو در این دوره نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خداوند حس می شود.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۰، صفحه ۱۱۱)

۳۷. گزینه ۱ صحیح است.

خداوند متعال در سوره زمر به پیامبرش (ﷺ) می‌فرماید که به بندگان بگوید: «بگو چه می‌پندارید درباره آنچه جز خدا می‌خوانید؟ اگر خدا خواهد که زبانی به من رسد، آیا آنان دورکننده گزند او هستند، یا اگر رحمتی برای من بخواهد، آیا آنها بازدارنده رحمت رحمت او هستند؟» هم‌چنین در سوره طلاق چنین فرموده است: «و آن کس که در راه حق به خدا توکل کند، خداوند او را بس است.»

(دین و زندگی دهم، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

۳۸. گزینه ۳ صحیح است.

شرط اصلی محبت به خدا تبعیت از دستورات اوست و محبت فقط به حرف نیست، بلکه با عمل اثبات می‌شود. آیه شریفه ﴿قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحبکم الله﴾ بیانگر این مفهوم است. هم‌چنین در آیه ۱۶۵ سوره بقره خداوند به محبت شدید مومنان به خود اشاره دارد و این محبت را درونی بیان می‌دارد.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۰)

۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

دینداری با دوستی با خدا آغاز می‌شود (تولی) و با بی‌زاری از دشمنان خدا (تبری) ادامه پیدا می‌کند و شروع کلمه ﴿لا اله الا الله﴾ با تبری است.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۱، صفحه ۱۲۱)

۴۰. گزینه ۴ صحیح است.

امام سجاد (علیه السلام) در مناجات خود می‌فرماید آن کس که با خدا انس گیرد، لحظه از خداوند رویگردان نمی‌شود. طبق فرمایش امام صادق (علیه السلام): کسی که از فرمان خداوند سرپیچی می‌کند، او را (خدا را) دوست ندارد.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۱۶ و ۱۲۰)

۴۱. گزینه ۱ صحیح است.

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: ﴿واقم الصلاة ان الصلاة تنهی عن الفحشا و المنکر ولذکر الله اکبر والله یعلم ما تصنعون﴾ و نماز را برپادار، که نماز از کار زشت و ناپسند نهی می‌کند و قطعاً یاد خدا بالاتر است، و خدا می‌داند که چه می‌کنید.

پیامبر اکرم (ﷺ) به ابودر فرمود: «هر کس غیبت مسلمانی را کند، تا چهل روز نماز و روزه‌اش قبول نمی‌شود، مگر اینکه فرد غیبت‌شده او را ببخشد.»

(دین و زندگی دهم، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۴)

۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

اگر مسافر پیش از ظهر به وطنش یا به جایی که می‌خواهد ده روز در آن جا بماند برسد، اگر کاری که روزه را باطل می‌کند انجام نداده، باید آن روز را روزه بگیرد. ولی اگر کاری که روزه را باطل می‌کند انجام داده است، فقط مکلف به قضای آن روز می‌باشد و اگر تا سال آینده قضا را به جا نیاورد، باید یک مد طعام به فقیر یا مستحق بدهد.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۲، صفحه ۱۳۷)

۴۳. گزینه ۱ صحیح است.

انسان غفیف در وجود خود استعداد و ارزش‌های برتر و والاتری می‌یابد که می‌تواند تحسین و احترام واقعی دیگران را برانگیزد. او از مقبولیت نزد همسالان و جامعه گریزان نیست و به همان میزانی که رشته‌های عفاف در روح انسان قوی و مستحکم می‌شود، نوع آراستگی و پوشش او با وقارتر می‌شود.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۳، صفحه‌های ۱۴۵ و ۱۴۶)

۴۴. گزینه ۳ صحیح است.

کلام معصومین درباره عفاف و آراستگی امام علی (علیه السلام) می‌فرماید: «مبادا خود را برای جلب توجه دیگران بیارایی که در این صورت ناچار می‌شود با انجام گناه به جنگ خدا بروی.» امام صادق (علیه السلام) نیز می‌فرماید: «لباس نازک و بدن‌نما نپوشید، زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دین است.»

(دین و زندگی دهم، درس ۱۳، صفحه ۱۴۶)

۴۵. گزینه ۳ صحیح است.

فلسفه (چرایی) حجاب از دقت در عبارت شریفه ﴿ان یعرفن فلا یؤذین﴾ فهمیده می‌شود که چگونگی به عفاف شناخته شدن را بیان می‌دارد تا کمتر مورد اذیت و آزار قرار گیرند. هم‌چنین عبارت قرآنی ﴿یدنین علیهن من جلابیبهن﴾ به حدود حجاب اشاره دارد. زنان مسلمان از ابتدا با حجاب آشنا بودند ولی حدود آن را نمی‌دانستند که این آیه به نزدیک‌تر کردن حجاب‌ها (روسی) خود اشاره دارد.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۴، صفحه ۱۵۴)

زبان انگلیسی

۴۶. گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه جمله: «از استخر شنا بیرون آمدم، و وقتی که داشتم خودم را با حوله با حوصله خشک می‌کردم، دیدم پسر بچه کوچک توی استخر افتاد.» در این تست چند نکته وجود دارد:

(۱) با توجه به مفهوم جمله، کار خشک کردن بطور استمراری در زمان گذشته رخ می‌دهد.

(۲) چون فاعل و مفعول یک شخص می‌باشد، ضمیر انعکاسی myself بکار می‌رود.

(۳) برای توصیف فعل کنشی از قید استفاده می‌کنند. پس patiently باید بکار رود.

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه جمله: «چرا از مدیر بانک‌تان سوال نمی‌کنید؟ او ممکن است قادر باشد بهتر از من به شما مشاوره بدهد.»

با توجه به مفهوم کلی جمله، در قسمت اول از احتمال و در قسمت دوم از توانایی سخن گفته می‌شود.

۴۸. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه جمله: «اگر خوب صبحانه بخورید، آن (صبحانه) باعث می‌شود شما تمام طول روز را پر انرژی باشید و متابولیسم بدنتان را افزایش خواهد داد.»

(۱) پر انرژی (۲) مشهور
(۳) موفق (۴) مهمان نواز

۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه جمله: «امروزه، کاربران ویلچر دارند تلاش می‌کنند تا این آگاهی را بر انگیزند که جابجا شدن در این شهر بزرگ چقدر دشوار است.»

(۱) ترک کردن (۲) کنار گذاشتن
(۳) جابجا شدن (۴) فوت کردن

۵۰. گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه جمله: «دانشمندان معتقدند که امکان سفر به سایر منظومه‌های خورشیدی هنوز در آینده دور نهفته است.»

(۱) التزام (۲) امکان
(۳) مقصد (۴) سرگرمی

۵۱. گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه جمله: «در طول دوره کوید ۱۹، بانک آی او بی فعالیت‌های داخلی خودش را توسعه داد و عملیات بانکداری بین‌المللی‌اش را بزرگ‌تر کرد.»

(۱) مدرن (۲) راحت
(۳) تاریخی (۴) داخلی

۵۲. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه جمله: «چرا همراه سگتان برای یک ساعت یا بیشتر پیاده روی نمی‌کنید؟ آن (پیاده روی) کمی ورزش به شما می‌دهد و احتمالاً آرامتان می‌کند.»

(۱) احتمالاً (۲) مودبانه
(۳) گستاخانه (۴) شجاعانه

ترجمه cloze test:

جان اسنو در سال ۱۸۱۳ در یورک انگلستان متولد شد و بزرگترین فرزند از نه کودک بود. وقتی که ۱۴ ساله بود، او شروع کرد به کار کردن برای یک جراح و به تحصیل پزشکی ادامه داد.

در سال ۱۸۵۵ در یک منطقه‌ای از لندن افراد زیادی به تدریج از بیماری وبا می‌مردند، و جان اسنو به آنجا رفت تا مطالعه کند در مورد چیزی که داشت اتفاق می‌افتد. او کشف کرد که مردمی که مرده بودند از یک نوع آب داشتند می‌نوشیدند.

قبل از این مطالعه، هیچکس نمی‌دانست که چگونه مردم به این بیماری مبتلا می‌شدند. نتایج مطالعه‌اش مهم بودند زیرا که آنها توضیح می‌دادند که بیماری چگونه شیوع پیدا می‌کرد و همچنین کمک کرد تا علم بهداشت عمومی را شروع کند.

گزینه ۴ صحیح است.

- (۱) فرهنگ
(۲) هرم
(۳) دانش
(۴) پزشکی

گزینه ۱ صحیح است.

قبل از سال حرف اضافه in بکار می‌رود.

گزینه ۳ صحیح است.

مفهوم جمله نشان می‌دهد که فعل نوشیدن در گذشته بطور استمراری رخ داده است.

گزینه ۲ صحیح است.

- (۱) برنامه
(۲) بیماری
(۳) مایع
(۴) ماده، جنس

ترجمه متن:

اشتیاق به سفر علاقه ایست که شما دارید. به هر حال، به منظور تأمین هزینه تعطیلات و داشتن یک زندگی خوب، شما به یک شغل نیازمند هستید. در حالی که اشاره به نیازهای خاصان ممکن است دشوار باشد، در حقیقت مشاغلی هستند که عالی می‌باشند برای افرادی که از مسافرت لذت می‌برند. برقرار کردن تعادل بین سفر و شغل قطعاً ممکن است.

یک گزینه این است شغلی را انتخاب کنید که به شما اجازه سفر کردن را بدهد. مثلاً، اگر شما از رانندگی لذت می‌برید، ممکن است از جستجو کردن موقعیت‌های راننده کامیون سی دی ال که موجود هستند بهره‌مند شوید. شغل‌هایی که شما را ملزم می‌کند در همه جا رانندگی کنید مناسب خصوصاً افرادی هستند که دوست ندارند بی‌حرکت پشت میز برای مدت زمان طولانی بنشینند. احتمال دیگر تدریس کردن در یک کشور دیگر است. شغل‌ها و روش‌های زندگی دیگری هستند که مسافرت را نیز در بر می‌گیرند. برای مثال، شما می‌توانید به عنوان نمایندگی فروش کار کنید که برای بازاریابی محصولات در ساحل بالا و پائین می‌روید. انتخاب کردن یک شغلی که مسافرت را شامل می‌شود یک روش سازنده برای ترکیب این دو شغل یا دو فعالیت است.

گزینه ۴ صحیح است.

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای این متن می‌تواند سفر و شغل باشد.»

- (۱) نیازهای خاص
(۲) موقعیت‌های رانندگی کامیون سی دی ال
(۳) نمایندگی فروش
(۴) سفر و شغل

گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه جمله: «پیشنهاد نویسنده برای آنهایی که دوست ندارند پشت میز برای مدت زمان طولانی بنشینند چیست؟» «گرفتن شغلی که سفر کردن را در بر می‌گیرد.»

- (۱) تأمین هزینه برای مرخصی‌ها
(۲) گرفتن شغلی که سفر کردن را در بر می‌گیرد.
(۳) تدریس کردن در یک کشور دیگر
(۴) برای مدت زمان طولانی در این طرف و آن طرف رانندگی کردن

گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه جمله: «کدام یک از کلمات زیر در متن تعریف یا معنی شده است؟»

- (۱) فعالیت
(۲) تأسیس کردن
(۳) اشتیاق
(۴) موقعیت

گزینه ۳ صحیح است.

ترجمه جمله: «کلمه "that" که زیر آن خط کشیده است در خط آخر متن اشاره می‌کند به شغل یا روش زندگی.»

- (۱) یک روش سازنده
(۲) ساحل
(۳) روش زندگی
(۴) سفر

ریاضی و آمار

گزینه ۳ صحیح است.

معادله خط تقارن سهمی از رابطه $x = \frac{-b}{2a}$ به دست می‌آید:

$$x = \frac{-b}{2a} \Rightarrow x = \frac{-6}{2(-1)} = \frac{-6}{-2} = 3$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۶)

گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد:

(الف) وقتی ضریب x^2 مثبت باشد، سهمی به شکل است. پس این گزینه نمی‌تواند مربوط به شکل باشد.

(ب) در رابطه $y = -x^2 + 4x$ به ازای $x = 0$ ، مقدار y نیز صفر می‌شود، یعنی سهمی باید از مبدأ مختصات بگذرد، پس این رابطه نیز نمی‌تواند مربوط به شکل باشد.

(ج) در این گزینه x رأس سهمی $x = \frac{-4}{-2} = 2$ است، سهمی به شکل

 است، ضرب ریشه‌ها برابر $\frac{c}{a} = \frac{5}{-1} = -5$ عددی منفی است یعنی یک جواب مثبت و یک جواب منفی داریم. سهمی هم در دو نقطه مختلف علامه محور x را قطع کرده، پس شکل می‌تواند به مربوط به گزینه «ج» باشد.

(د) رأس سهمی برابر $x = \frac{-b}{a} = \frac{4}{-2} = -2$ است و نمی‌تواند مربوط به شکل باشد و دلیل دیگر این است که c در این معادله منفی است، پس سهمی باید در پایین محور y ها آن را قطع کند. پس فقط گزینه «ج» می‌تواند درست باشد.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

گزینه ۱ صحیح است.

سود از اختلاف درآمد و هزینه به دست می‌آید:

(هزینه - درآمد = سود)

درآمد این گروه به ازای هر متر رنگ‌آمیزی $(1200 - x)$ است. بنابراین به ازای x متر رنگ‌آمیزی $(x)(1200 - x)$ درآمد خواهد داشت. هزینه گروه نیز $(200x + 30000)$ است. بنابراین تابع سود برابر است با:

(هزینه - درآمد = سود)

$$\Rightarrow P(x) = (x)(1200 - x) - (200x + 30000)$$

$$\xrightarrow{x=30} P(30) = (30)(1200 - 30) - (200(30) + 30000)$$

$$\Rightarrow P(30) = 35100 - 36000 = -900$$

توجه کنید منفی بودن مقدار سود یعنی شرکت در این مقدار رنگ‌آمیزی زیان می‌کند و هزینه‌هایش از درآمدش کمتر است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۷۸)

داده‌های بیشتر از چارک اول و کمتر از چارک سوم (یعنی داده‌های بین Q_1 و Q_3) اعداد ۱۰، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۵ هستند. انحراف معیار این اعداد را محاسبه می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{10+10+11+12+14+15}{6} = \frac{72}{6} = 12$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{2(10-12)^2 + (11-12)^2 + (12-12)^2 + (14-12)^2 + (15-12)^2}{6}}$$

$$= \sqrt{\frac{8+1+0+4+9}{6}} = \sqrt{\frac{22}{6}} = \sqrt{\frac{11}{3}} = \sqrt{3.66}$$

اکنون باید گزینه‌ها را به توان ۲ برسانیم و ببینیم کدام یک به 3.66 نزدیک تر است. پیشنهاد می‌کنم از اعداد وسطی شروع کنید ($2.1, 1.9$). 2.1 را به توان ۲ برسانید حاصل 4.41 می‌شود. واضح است که دیگر 2.4 را نباید امتحان کنید. 1.9 را نیز به توان ۲ می‌رسانیم، حاصل 3.61 است که به 3.66 نزدیک تر است. بنابراین جواب همین گزینه است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۴)

۹. گزینه ۴ صحیح است.

ابتدا میانگین و سپس انحراف معیار را محاسبه می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{21+20+16+19+21+17}{6} = 19$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{2(21-19)^2 + (20-19)^2 + (19-19)^2 + (17-19)^2 + (16-19)^2}{6}}$$

$$= \sqrt{\frac{8+1+0+4+9}{6}} = \sqrt{\frac{22}{6}} = \sqrt{\frac{11}{3}} \approx \sqrt{3.66}$$

در آزمون قاعدتاً نمی‌توانید از ماشین حساب استفاده کنید. برای به دست آوردن جذر عدد 3.66 گزینه‌ها را به توان ۲ برسانید و بررسی کنید کدام به عدد 3.66 نزدیک تر است. چون عدد 3.66 به ۴ نزدیک است از اعداد بزرگ تر شروع می‌کنیم:

$$(1.9)^2 = 3.61$$

$$(1.8)^2 = 3.24$$

$(1.9)^2$ به 3.66 نزدیک تر است و جواب تست است. (لزومی به امتحان دو عدد 1.7 و 1.6 نیست.)

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

باید نسبت ۱۰۸ به ۳۶۰ را در ۴۰۰ ضرب کنیم:

$$\frac{108}{360} \times 400 = 120$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۰۲)

۱۱. گزینه ۴ صحیح است.

تعداد داده‌ها ۱۷ تا است. میانه داده وسط است (۴۳). در نیمه اول داده‌ها و در نیمه دوم میانه برابر با چارک اول و سوم است:

۳۲	۳۳	۳۴	۳۴	۳۶	۳۹	۴۰	۴۱	۴۳	۴۵	۴۵	۴۷	۵۱	۵۲	۵۴	۵۵	۵۵
				↓				↓					↓			
				$Q_1 = \frac{34+34}{2} = 34$				$Q_2 = 43$						$Q_3 = \frac{51+52}{2} = 51.5$		

داده‌های بین چارک اول و سوم این داده‌ها هستند:

$$36, 39, 40, 41, 43, 45, 45, 47, 51$$

۴. گزینه ۴ صحیح است.

متغیر مساحت از نوع کمی است، زیرا عددی است و محاسبه (مثل میانگین گرفتن) درباره آن معنادار است.

مقیاس اندازه‌گیری هم نسبی است، زیرا صفر قراردادی نیست و امکان نسبت گرفتن داریم. مثلاً اینکه بگوییم مساحت یک کشور دو برابر دیگری است، معنادار است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۸۰)

۵. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

(الف) درست - تعریف علم آمار است.

(ب) غلط - نتایج آماری باید توسط فردی که نه تنها روش‌ها بلکه موضوع مورد بحث را کامل درک کرده باشد، تفسیر شود. پس این مورد اشتباه است.

(ج) درست

(د) درست

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۴)

۶. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$7, 9, 11, 12, 15, 15, 16, 17, 17, 17, 19, 21$$

تعداد داده‌ها دوازده تا است. پس میانه برابر میانگین در داده‌ها وسط است یعنی: $\frac{15+16}{2} = 15.5$

از طرفی عدد ۱۷ سه بار تکرار شده که مد است.

تفاضل میانه از مد برابر $17 - 15.5 = 1.5$ است.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۷. گزینه ۳ صحیح است.

میانگین برابر است با مجموع داده‌ها تقسیم بر تعداد آنها:

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع داده‌ها}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \frac{14+7+15+12+8+a+9+15+9+14}{10} = 11.1$$

$$\Rightarrow 11.1 = \frac{103+a}{10}$$

$$\Rightarrow 111 = 103 + a \Rightarrow a = 8$$

$$\Rightarrow 111 - 103 = a \Rightarrow a = 8$$

$a = 8$ را به دست آوریم، اکنون داده‌ها را به ترتیب می‌نویسیم:

$$7, 8, 8, 9, 9, 12, 14, 14, 15, 15$$

تعداد داده‌ها ۱۰ تا است (تعداد زوج است). بنابراین میانه برابر میانگین دو داده وسط است.

$$\frac{9+12}{2} = 10.5$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۸. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌کنیم و سپس میانه و چارک‌ها را پیدا می‌کنیم:

۵	۶	۹	۱۰	۱۰	۱۱	۱۲	۱۴	۱۵	۱۷	۲۰	۲۱
						↓			↓		
						$Q_1 = \frac{9+10}{2} = 9.5$			$Q_2 = 11$		$Q_3 = \frac{15+17}{2} = 16$

اقتصاد

۱۶. گزینه ۳ صحیح است.

الف) بیکاری دوره‌ای، نوعی از بیکاری است که هنگام رکود اقتصادی رخ می‌دهد. زیرا در دوران رکود اقتصادی تولید کاهش می‌یابد و شرکت‌ها مجبور می‌شوند تا استخدام خود را متوقف کنند و یا بخشی از نیروهای خود را بیکار کنند.

ب) یکی از علل بروز تورم این است که افزایش نقدینگی در کشور با افزایش تولید هماهنگ نباشد. در این شرایط، دولت از طریق بانک مرکزی می‌تواند سیاست پولی انقباضی یا کاهش نقدینگی یا کاهش حجم پول در گردش را اعمال کند. به عبارتی در شرایطی که اقتصاد گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، باید پول از دست مردم جمع شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۸۷ و ۱۰۳)

۱۷. گزینه ۱ صحیح است.

الف) در دوره قاجار در حالی که کشورهای دیگر منطقه همچون مصر و ترکیه (امپراطوری عثمانی) در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات محصولات کشاورزی رشد مطلوبی داشتند، ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود.

ب) یکی از راه‌هایی مقابله با تورم در زمان افزایش سطح عمومی قیمت‌ها، افزایش میزان عرضه کالاهاست که دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد:

(۱) افزایش ظرفیت‌های تولیدی ← زمان بر است.

(۲) افزایش واردات ✓

ج) در نقطه A با سطح دستمزد ۴ میلیون تومان، ۱۵۰ نفر تقاضا برای نیروی کار و ۳۸۰ نفر عرضه نیروی کار وجود دارد. به عبارتی چون دستمزد، از سطح دستمزد تعادلی بیشتر است، افراد زیادی میل به کار کردن در این سطح از دستمزد هستند اما کارفرماها حاضر به پرداخت چنین دستمزدی نیستند. لذا بازار با مازاد عرضه نیروی کار مواجه می‌شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۸۷، ۱۰۳ و ۱۰۸)

۱۸. گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا باید نرخ تورم یا درصد تغییرات CPI کشور B را با توجه به اطلاعات کشور A (چون این عدد در صورت مسئله برای هر دو کشور ثابت فرض شده است) حساب کنیم؛ پس:

$$\text{درصد تغییرات CPI} = \frac{\text{هزینه سبد بازار در سال قبل} - \text{هزینه سبد بازار در سال معین}}{\text{هزینه سبد بازار دو سال قبل}} \times 100$$

$$A \text{ نرخ تورم کشور} = \frac{13,000,000 - 10,000,000}{10,000,000} \times 100 = 30\%$$

$$B \text{ درصد تغییرات کشور} = \text{درصد تغییرات CPI کشور A}$$

$$\frac{13,000,000 - x}{x} = \frac{3}{10}$$

$$13,000,000 - 10x = 3x$$

$$13,000,000 = 13x \Rightarrow x = \frac{13,000,000}{13} \Rightarrow x = 1,000,000$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۰۱)

توجه کنید خود Q_1 و Q_2 را نباید بنویسید. اکنون واریانس این داده‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{36 + 39 + 40 + 41 + 42 + 45 + 45 + 47 + 51}{9} = 43$$

$$\sigma^2 = \frac{(36-43)^2 + (39-43)^2 + (40-43)^2 + (41-43)^2 + (42-43)^2 + 2(45-43)^2 + (47-43)^2 + (51-43)^2}{9}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{49 + 16 + 9 + 4 + 0 + 8 + 16 + 64}{9} = \frac{166}{9} = 18,44$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۴)

۱۲. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی موارد:

الف) درست - دامنه تغییرات کلاس تجربی، بیشتر است، بنابراین پراکندگی این کلاس بر حسب این شاخص بیشتر است.

ب) درست - کشیدگی سبیل‌های نمودار در سمت چپ نشان‌دهنده وجود داده دورافتاده در آن سمت است.

ج) غلط - میانه در کلاس انسانی برابر ۱۲ است.

د) درست

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

زاویه بین شعاع‌های مجاور در نمودار راداری از رابطه $\frac{360}{\text{تعداد متغیرها}}$ به دست می‌آید. بنابراین وقتی تعداد متغیرها ۹ تا باشند این زاویه برابر

$$\frac{360}{9} = 40 \text{ است؛}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۳)

۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

برای به دست آوردن نمره هر درس باید درصد آن درس را در نمره بیشینه (ماکسیمم) آن ضرب کنیم. برای مثال بیشینه نمره ریاضی ۱۸ است که نمره ملیکا برابر $10/8 = 18 \times \frac{6}{100}$ است. نمرات دیگر را نیز به همین صورت محاسبه می‌کنیم:

$$18 = 18 \times \frac{100}{100} = 18 \text{ نمره زبان (بیشینه ۱۸ است).}$$

$$9 = 18 \times \frac{50}{100} = 9 \text{ نمره عربی (بیشینه ۱۸ است).}$$

$$14 = 20 \times \frac{70}{100} = 14 \text{ نمره منطق (بیشینه ۲۰ است).}$$

$$18 = 20 \times \frac{90}{100} = 18 \text{ نمره جامعه‌شناسی (بیشینه ۲۰ است).}$$

میانگین نمرات برابر است با:

$$\frac{9 + 10/8 + 14 + 18 + 18}{5} = \frac{69/8}{5} = 13/96$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۴)

۱۵. گزینه ۴ صحیح است.

متغیر سوم در نمودار حبابی، متناسب با مساحت دایره‌هاست. بنابراین باید نسبت مساحت دایره مربوط به B را به مساحت دایره A به دست آوریم. مساحت دایره برابر با πr^2 است:

$$\frac{\text{مساحت دایره B}}{\text{مساحت دایره A}} = \frac{\pi(r_B)^2}{\pi(r_A)^2} = \frac{r_B^2}{r_A^2} = \frac{3^2}{1^2} = \frac{9}{1} = 9$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۱۱۱)

$$2+4+5+7+8+9+x_v+13+17+26=100$$

$$91+x_v=100$$

$$x_v=100-91$$

$$x_v=9$$

* دقت کنید که سهم هر دهک باید کوچکتر مساوی دهک بعد خود و یا بزرگتر مساوی دهک قبل خود باشد پس (۱) و (۴) باید با یک نگاه حذف شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۲۳. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) در گزارش توسعه انسانی، ایران در رتبه ۶۵ و جزو کشورهای با توسعه توسعه‌یافتگی بالا به شمار می‌رود.

(ب) کالاهای خاص پرترف دار در هر منطقه به عنوان اولین وسیله مبادله شناخته می‌شدند. زیرا مردم اطمینان داشتند که با دادن این کالاها، می‌توانند کالاهای مورد نیاز خود را دریافت کنند.

(ج) خمس در واقع همان ۲۰٪ از مازاد درآمد ما در پایان سال است که به عنوان سهم امام و سهم سادات باید به مرجع تقلید یا نماینده او پرداخت شود.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۹۴، ۹۶، ۱۲۶ و ۱۳۸)

۲۴. گزینه ۲ صحیح است.

(الف) نه گفتن به خرید چیزهایی که نیاز نداریم یا مضرند، مصداق بازداشتن است.

(ب) اتلاف به معنای دور ریختن و هدر دادن منابع است. اما اسراف مفهومی عام‌تر از اتلاف دارد و بلااستفاده گذاشتن اموال، مصرف بیجا، مصرف در معصیت، مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی یا فراتر از توان مالی یا عدم رعایت اولویت در به کارگیری سرمایه‌های شخصی و ملی از جمله موارد اسراف است.

(ج) دومین مرحله در خرید هوشمندانه این است که مشخص کنید که به چه میزان قرار است هزینه کنید.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۴۳، ۱۴۸ و ۱۴۹)

۲۵. گزینه ۳ صحیح است.

(الف) خرید طلا برخلاف خرید سهام به پول خیلی زیادی نیاز ندارد و برای حفظ ارزش پول در شرایط موقتی، روش سرمایه‌گذاری مناسبی است.

(ب) وقتی که به دنبال سرمایه‌گذاری بدون ریسک و با سود معمولی هستید و برای سال‌های طولانی به پول خود احتیاج ندارید، بهتر است که سرمایه‌گذاری بلندمدت در بانک داشته باشید.

(ج) خرید سهام فعالیتی پرسود است که پرسود بودن آن قطعی نیست و به همین دلیل ریسک بالایی دارد.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۵۴، ۱۵۵ و ۱۵۸)

علوم و فنون ادبی

۲۶. گزینه ۴ صحیح است.

سبک ترکستانی جزو طبقه‌بندی ملک الشعرا بهار است.

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۶۰ تا ۶۲)

۲۷. گزینه ۴ صحیح است.

(۱) این تقسیم‌بندی مربوط به بهار است.

(۲) شش رده صحیح است.

(۳) بعد از اسلام صحیح است.

(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۱۹. گزینه ۳ صحیح است.

یک منشأ رشد اقتصادی افزایش در منابع است. به جای رشد با الگوی مرز امکانات تولید، اگر رشد در کلیه منابع تولیدی صورت گیرد، معنی PPF به سمت جلو حرکت می‌کند (مثل گزینه ۲) اما در صورت سؤال گفته شده که افزایش منابع تولیدی فقط در منابع تولید فناوری صورت گرفته است. پس با توجه به اینکه منابع تولید فناوری روی محور عمودی است، افزایش منابع یا رشد باید روی محور عمودی صورت گیرد (۳) در (۱) و (۲) در نتیجه رشد اتفاق نیفتاده است و صرفاً منابع تولیدی تغییراتی داشته.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۱۸)

۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

مواردی که در تولید ناخالص و داخلی محاسبه نمی‌شوند:

(۱) کار بدون دستمزد ← حذف گزینه (۲)

(۲) ارزش حاصل از خرید و فروش کالاهای دست دوم ← حذف گزینه (۳)

(۳) تولیدات اقتصاد زیرزمینی، غیرقانونی و قاچاق ← حذف گزینه (۱)

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۲۱)

۲۱. گزینه ۱ صحیح است.

ارزش کل تولیدات = سهم تولید مردم که در خارج اقامت دارند - تولید ناخالص ملی

$$380 - 35 = 345$$

سهم تولید خارجیان مقیم کشور + ارزش کل تولیدات = تولید ناخالص داخلی

$$375 = 345 + x$$

$$375 - 345 = x$$

$$x = 30$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۲۰)

۲۲. گزینه ۳ صحیح است.

(الف) برای اینکه متوجه شویم که توزیع درآمد در کدام کشور عادلانه‌تر است، کافی است سهم دهک دهم را بر سهم دهک اول تقسیم کنیم، هرچه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است و هرچه کمتر باشد توزیع درآمد در آن کشور عادلانه‌تر است؛ اما ابتدا باید سهم دهک اول در کشور B را پیدا کنیم.

(ج)

$$4 = \text{سهم دهک اول} - \text{سهم دهک سوم}$$

$$7 - x_1 = 4 \Rightarrow x_1 = 7 - 4 \Rightarrow x_1 = 3$$

$$2 = \text{سهم دهک چهارم} - \text{سهم دهک ششم}$$

$$9 = x_6 = 2 + 7 \Rightarrow x_6 = 9$$

ادامه قسمت الف:

$$A \text{ کشور} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} \Rightarrow \frac{26}{2} = 13$$

$$B \text{ کشور} = \frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} \checkmark \Rightarrow \frac{24}{3} = 8$$

از آنجایی که سهم ناشی از تقسیم دهک دهم بر دهک اول کشور B عدد کوچکتری را نشان می‌دهد، پس توزیع درآمد در این کشور عادلانه‌تر است.

(ب) از آنجا که مجموع سهم همه دهک‌ها معادل ۱۰۰ است و فقط یک دهک مجهول است، کافی است که کل دهک‌ها را با هم جمع و از ۱۰۰ کسر کنیم تا دهک هفتم به دست آید.

پایه دهم (دوره دوم متوسطه). آزمون ۴. پاسنامه انسانی

۲۸. گزینه ۳ صحیح است.
(۱) سامانی صحیح است.
(۲) سلجوقی صحیح است.
(۳) قافیه و ردیف سبک خراسانی بسیار ساده است.
(۴) علوم و فنون دهم، صفحه ۶۲)
۲۹. گزینه ۱ صحیح است.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۸۱)
۳۰. گزینه ۱ صحیح است.
واحد وزن در شعر فارسی مصراع است
(علوم و فنون دهم، صفحه ۶۷)
۳۱. گزینه ۲ صحیح است.
ابتدا باید شعر را درست خواند.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۶۷)
۳۲. گزینه ۲ صحیح است.
در این گزینه شاهد تقابل سجع‌های متوازی هستیم که آرایه ترصیع را پدید می‌آورد، نه موازنه
(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)
۳۳. گزینه ۱ صحیح است.
این اتفاقی است که در این دوره برای زبان فارسی رخ داد، ولی از عوامل پیشرفت نیست.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۸۰)
۳۴. گزینه ۲ صحیح است.
سجع در نثر مانند قافیه در شعر است.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۸۳)
۳۵. گزینه ۲ صحیح است.
کلیله و دمنه اثر نصرالله منشی است.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۸۴)
۳۶. گزینه ۲ صحیح است.
زبان فارسی در پی لشکرکشی‌های متعدد محمود غزنوی به هند راه یافت.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۸۱)
۳۷. گزینه ۱ صحیح است.
این گزینه مربوط به سده‌های پنجم و ششم است.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۸۱)
۳۸. گزینه ۲ صحیح است.
(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)
۳۹. گزینه ۱ صحیح است.
این بیت ذوق‌فایتین بوده و فاقد ردیف است: جو و بو، روان و روان در دو معنای جاری و روح.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۹۴)
۴۰. گزینه ۳ صحیح است.
در تمامی گزینه‌ها قاعده قافیه ۲ (مصوت + صامت) است و در این گزینه قاعده (مصوت بلند آ در کلمات رعنا و ما) است.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۹۰)
۴۱. گزینه ۳ صحیح است.
کلمات قافیه کسی و دسترسی است که مصوت «ی» الحاقی است.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۹۱)
۴۲. گزینه ۴ صحیح است.
در این گزینه تنها دو کلمه قافیه واقع شده‌اند: ضمیر و منیر.
(۱) جهان و آسمان، خبر و سپر
(۲) نگار و یار، بستم و رستم
(۳) توفیق و تحقیق، بگشا و بنما
(علوم و فنون دهم، صفحه ۹۴)
۴۳. گزینه ۲ صحیح است.
قاعده قافیه این بیت ۲ است (مصوت + صامت) نو و درو.
(علوم و فنون دهم، صفحه ۹۰)
۴۴. گزینه ۴ صحیح است.
در این گزینه جناس تام دیده نمی‌شود و کلماتی که از نظر ظاهری یکسان‌اند معنای یکسانی هم دارند.
(۱) کنار: کنج، کنار: آغوش
(۲) روان: جاری، روان: روح
(۳) گور: قبر، گور: گورخر
(علوم و فنون دهم، صفحه ۹۷)
۴۵. گزینه ۴ صحیح است.
بازار و بیزار و دادر و دیدار
سایر گزینه‌ها یک جناس دارند.
(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)
۴۶. گزینه ۴ صحیح است.
در این گزینه نوع جناس مختلفی است و در سایر گزینه‌ها افزایشی است.
(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)
۴۷. گزینه ۴ صحیح است.
در این گزینه جناس وجود دارد، اما اشتقاق دیده نمی‌شود.
(۱) نعمت و نعیم
(۲) منظر و نظر
(۳) طلعت و طلوع و طالع
(علوم و فنون دهم، صفحه ۹۹)
۴۸. گزینه ۴ صحیح است.
جناس ناقص مختلفی صحیح است.
(۱) جدایی و خدایی
(۲) باد: باشد، هوا
(۳) جو و بو
(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)
۴۹. گزینه ۲ صحیح است.
جو و بو جناس ناقص، روان جناس تام
سایر گزینه‌ها حداکثر دارای یک نوع جناس‌اند.
(علوم و فنون دهم، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)
۵۰. گزینه ۴ صحیح است.
در این گزینه اشتقاق دیده نمی‌شود.
(۱) فاتح و مفتوح
(۲) دلیل و دلالت
(۳) نظم و ناظم
(علوم و فنون دهم، صفحه ۹۹)
- تاریخ**
۵۱. گزینه ۱ صحیح است.
برای اولین بار در قرن ۹ قبل از میلاد در سالنامه‌های شاهان آشوری به مادی‌ها اشاره شده است. آشور در آن زمان حکومت نسبتاً نیرومندی در شمال بین‌النهرین بود که برای به دست آوردن فلزات، سنگ‌های قیمتی و غنائم دیگر، دائماً به سرزمین‌های همسایه، از جمله نواحی غربی ایران هجوم می‌آورد.
(تاریخ دهم، درس ۹، صفحه ۸۱)
۵۲. گزینه ۴ صحیح است.
ساسانیان مصمم بودند تا به جای حکومت ملوک الطوائفی اشکانی، حکومتی متمرکز و قدرتمند ایجاد کنند که دستورات و قوانین آن در سرتاسر ایران اطاعت شود. از این رو، اردشیر بابکان در آغاز کار با مشکلات متعددی داخلی روبرو شد. بسیاری از حاکمان محلی که نمی‌خواستند استقلال نسبی خود را از دست بدهند، با حکومت جدید به مخالفت برخاستند. اردشیر بسیاری از مخالفان را با جنگ بر سر جای خود نشانده و برخی دیگر را با نامه نگاری و ارائه دلیل‌های گوناگون با خود همراه کرد.
(تاریخ دهم، درس ۱۰، صفحه ۹۴)

۵۳. گزینه ۱ صحیح است.
استفاده از صدای طبل در آغاز حملات سپاه اشکانی معمولاً وحشت بسیاری در لشکر دشمن ایجاد می‌کرد و نظم آن‌ها را به هم می‌ریخت.
از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان، استفاده از فیل در جنگ‌ها بود.
(تاریخ دهم، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)
۵۴. گزینه ۲ صحیح است.
برگزاری جشن‌های گوناگون، فرصتی برای مردم بود که ضمن شادی، تفریح و معاشرت با یکدیگر، وفاداری خود را به پادشاه ابراز کنند. این جشن‌ها، تأثیر بسزایی بر اتحاد و انسجام ایرانیان در طول تاریخ داشته و عامل مؤثری در تقویت هویت جمعی آنان بوده است.
(تاریخ دهم، درس ۱۲، صفحه ۱۱۶)
۵۵. گزینه ۱ صحیح است.
هرم موجود در پرسش، بیانگر هرم اجتماعی ایران در دوره اشکانیان است. همچنین این حکومت از اسیران جنگی در فعالیت‌های کشاورزی، ساختمان‌سازی، معادن شاهی و خدمات خانگی استفاده می‌کرد.
(تاریخ دهم، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۱۲)
۵۶. گزینه ۳ صحیح است.
یکی از مقام‌های عالی‌رتبه در دربار ساسانی که عنوان واستریوشان‌سالار داشت، رئیس روستاییان و کشاورزان به شمار می‌رفت. او علاوه بر عهده-دار بودن مسئولیت گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی، برای توسعه و ترویج آبادانی و کشت‌وکار نیز کوشش می‌کرد.
(تاریخ دهم، درس ۱۳، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)
۵۷. گزینه ۴ صحیح است.
بلاش یکم دستور داد تا متون پراکنده اوستا گردآوری شود.
(تاریخ دهم، درس ۱۴، صفحه ۱۳۱)
۵۸. گزینه ۳ صحیح است.
مانی با ترکیب آموزه‌هایی از دین‌های زرتشتی، مسیحی و بودایی، آیین جدیدی را عرضه کرد. او از شاپور یکم ساسانی اجازه گرفت تا عقاید خود را تبلیغ کند.
(تاریخ دهم، درس ۱۴، صفحه ۱۳۵)
۵۹. گزینه ۲ صحیح است.
داستان مشهور هزار و یک شب براساس قصه «هزار افسان» به وجود آمده است.
(تاریخ دهم، درس ۱۵، صفحه ۱۳۸)
۶۰. گزینه ۳ صحیح است.
پژوهشگران با مقایسه نقش برجسته‌های دوره هخامنشی با دوران پیش از آن، دریافته‌اند که سنگ‌تراشان هنرمندی که در خدمت هخامنشیان بوده-اند، از نقش برجسته‌های بین‌النهرین و به‌ویژه نقش برجسته‌های آشوری الهام و الگو گرفته‌اند.
(تاریخ دهم، درس ۱۶، صفحه ۱۴۶)
- جغرافیا**
۶۱. گزینه ۱ صحیح است.
پیشروی آب اقیانوس هند از طریق دریای عمان و تنگه هرمز، خلیجی هلالی شکل در جهت شرقی - غربی ایجاد کرده است که به آن خلیج فارس یا دریای پارس گفته می‌شود.
(جغرافیای دهم، درس ۶، صفحه ۵۵)
۶۲. گزینه ۲ صحیح است.
رودهای دائمی از عوامل تأثیرگذار در پراکندگی جمعیت ایران است.
(جغرافیای دهم، درس ۷، صفحه ۶۳)
۶۳. گزینه ۴ صحیح است.
موالید و مرگ و میر، رشد طبیعی جمعیت را نشان می‌دهد. اگر مهاجرت را به آن اضافه و یا از آن کم کنیم، رشد مطلق جمعیت را به دست خواهیم آورد.
(جغرافیای دهم، درس ۷، صفحه ۶۵)
۶۴. گزینه ۴ صحیح است.
در دوره عباسیان قلمرو جغرافیایی آنها به واحدهایی تحت عنوان ایالات تقسیم‌بندی می‌شده است.
(جغرافیای دهم، درس ۸، صفحه ۷۳)
۶۵. گزینه ۲ صحیح است.
از لحاظ نظام اداری، بخش و استان به ترتیب تابع شهرستان و پایتخت می‌باشند.
(جغرافیای دهم، درس ۸، صفحه ۷۵)
۶۶. گزینه ۴ صحیح است.
آریاییان پس از ورود به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، آبادی کوچک را «ویس» و آبادی بزرگ‌تر را «گنو» می‌نامیدند.
(جغرافیای دهم، درس ۸، صفحه ۷۲)
۶۷. گزینه ۱ صحیح است.
شهر باستانی بیشاپور که در شمال غربی کازرون قرار دارد، در زمان ساسانیان از اهمیت ارتباطی مهمی در ایران برخوردار بود. این شهر تا قرن هفتم هجری آباد و مسکونی بود. جنگ و بیماری سبب از بین رفتن این شهر شد.
(جغرافیای دهم، درس ۹، صفحه ۸۰)
۶۸. گزینه ۳ صحیح است.
روستای دیزباد بالا در شهرستان نیشابور در استان خراسان رضوی به صورت پلکانی و مترکم است.

(جغرافیای دهم، درس ۹، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)
۶۹. گزینه ۱ صحیح است.
اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب تنوع فراوان در تولیدات باغی شده است.
(جغرافیای دهم، درس ۱۰، صفحه ۹۰)
۷۰. گزینه ۲ صحیح است.
عدم تعادل در پراکندگی قطب‌های صنعتی در سطح کشور ایران نشان می‌دهد که به توان و ظرفیت‌های محیطی ایران به طور کامل توجه نشده است.
(جغرافیای دهم، درس ۱۰، صفحه ۹۵)
- جامعه‌شناسی**
۷۱. گزینه ۲ صحیح است.
توضیح عبارات نادرست:
- ایرانی بودن یک ویژگی هویتی اجتماعی، ثابت و انتسابی است.
- در جامعه سرمایه‌داری، هویت افراد بیشتر به ثروت و توان اقتصادی آنها وابسته است.
(جامعه‌شناسی دهم، درس ۸، صفحه‌های ۶۴ و ۶۹ و ۷۰ و ۷۳)
۷۲. گزینه ۴ صحیح است.
جامعه‌پذیری: فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود.
اقتناع: روشی است که به واسطه آن فرهنگ در افراد درونی می‌شود.
کنترل اجتماعی: مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق فرد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد.
(جامعه‌شناسی دهم، درس ۹، صفحه‌های ۷۶ و ۷۹)

۷۹. گزینه ۱ صحیح است.

- سرمایه‌داری عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است.
- اقتصاد، روزنه ورود استعمار است.
- کاهش جمعیت در یک جهان اجتماعی به منزله محدود شدن گستره آن است.
- هر چه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند، آن فرهنگ بسط بیشتری می‌یابد.

(جامعه‌شناسی دهم، درس ۱۶، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۳۳)

۸۰. گزینه ۴ صحیح است.

در اقتصاد نفتی دولت بزرگی به وجود می‌آید که می‌کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت افزایش دهد و حتی هزینه‌های آموزش و بهداشت را به کمک درآمدهای نفتی تأمین کند. اما رواج کسب و کار پیامد اقتصاد نفتی نیست.

(جامعه‌شناسی دهم، درس ۱۶، صفحه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳)

منطق

۸۱. گزینه ۲ صحیح است.

در چنین سوالاتی دو حالت ممکن است رخ دهد. اصل قضیه را داده باشند و نتیجه مجهول باشد. تضاد تناقضی تداخل، «قضیه هر الف ب است»، چیست؟ در این حالت از آخر به اول احکام قضایا را اعمال می‌کنیم. (به ترتیب: تداخل، تناقض، تضاد) به جای اصل قضیه، نتیجه را داده باشند. تضاد تناقضی تداخل قضیه‌ای، به صورت قضیه «هر الف ب است»، شده است قضیه اصلی چیست؟ در این حالت از اول به آخر احکام قضایا را اعمال می‌کنیم. (به ترتیب: تضاد، تناقض، تداخل)

در صورت سوال حالت دوم رخ داده است، یعنی اصل قضیه مجهول و نتیجه معلوم است پس ابتدا تناقض و سپس عکس مستوی را اعمال می‌کنیم. تناقض (هیچ الف ب نیست) ← بعضی الف ب است. عکس مستوی (بعضی الف ب است) ← بعضی ب الف است. حالا سوال پرسیده می‌شود که قضیه اصلی (بعضی ب الف است) با چه تغییری موجب کلیه می‌شود، یعنی سور آن از جزئی به کلی تغییر پیدا می‌کند. همانطور که می‌دانید، در تداخل چنین حالتی رخ می‌دهد.

(منطق دهم، درس ۷، صفحه‌های ۶۳، ۶۵ و ۶۷)

۸۲. گزینه ۳ صحیح است.

در صورت عدم رعایت قواعد عکس مستوی، مغالطه ایهام انعکاس رخ می‌دهد. یکی از این قواعد آن است که سالبه جزئی، عکس مستوی لازم الصدق ندارد. زیرا عکس مستوی آن گاهی درست و گاهی نادرست است. (علت اینکه می‌گویند عکس مستوی لازم الصدق ندارد نیز همین است که لزوماً عکس آن صادق نیست). در صورت سوال به صورت کلی (بعضی الف ب نیست) نوشته نشده است، بلکه ماده و محتوای قضایا داده شده و قضایا به ادبیات عرفی و مکالمات روزمره بازنویسی شده است. در چنین حالتی نمی‌گوییم که همیشه عکس مستوی لازم الصدق ندارد، بلکه باید با جاه‌جا کردن موضوع و محمول، صدق و کذب آنها را بررسی کنیم. در صورتی که با جابجایی موضوع و محمول قضیه جدید کاذب شد، مغالطه ایهام انعکاس رخ داده است.

عبارات موجود در گزینه‌ها را عکس مستوی می‌کنیم:

- (۱) بعضی انسان‌ها سنگ نیستند. (صادق)
- (۲) بعضی سبزه‌ها لباس نیستند. (صادق)
- (۳) بعضی اسب‌ها حیوان نیستند. (کاذب)
- (۴) برخی سخت‌ها سوال نیستند. (صادق)

توجه: در خصوص گزینه اول، اینکه بعضی انسان‌ها سنگ نیستند، به آن معنا نیست که برخی دیگر از انسان‌ها سنگ هستند. همانطور که می‌دانید، نمی‌توانیم از صدق جزئی، صدق کلی را نتیجه بگیریم. (نگویید که گزینه اول کاذب است چون هیچ انسانی سنگ نیست)
نکته: به صورت کلی اگر نسبت بین موضوع و محمول تباین یا عموم و خصوص من وجه باشد، مغالطه ایهام انعکاس رخ نمی‌دهد.

(منطق دهم، درس ۷، صفحه ۶۹)

۷۳. گزینه ۳ صحیح است.

علل درونی تعارض فرهنگی به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد. علل بیرونی تعارض فرهنگی، پیامد تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر است.

(جامعه‌شناسی دهم، درس ۱۰، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۷)

۷۴. گزینه ۱ صحیح است.

ترتیب درست در فرآیند تغییر و تحول فرهنگی: تعارض فرهنگی (تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی - ناتوانی جهان اجتماعی از ساماندهی کنش‌های اجتماعی براساس فرهنگ خود) ← تزلزل فرهنگی (مورد تردید قرار گرفتن عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های سازنده هویت فرهنگی - از دست رفتن ثبات و استقرار عقاید و ارزش‌ها در زندگی مردم) ← بحران هویت (ناتوانی جهان اجتماعی در حفظ و دفاع از ارزش‌های اجتماعی خود) ← باز شدن راه برای دگرگونی هویت فرهنگی ← فراتر رفتن تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی ← تحول فرهنگی (تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر)

نکته: در گزینه‌های ۲ و ۳ و ۴ ترتیب فرآیند رعایت نشده است.

(جامعه‌شناسی دهم، درس ۱۱، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۷۵. گزینه ۴ صحیح است.

اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و داد و ستد داشته باشد و در محدوده هنجارها و شیوه زندگی، عناصری را از جهان‌های اجتماعی دیگر بگیرد، زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.

(جامعه‌شناسی دهم، درس ۱۲، صفحه ۹۷)

۷۶. گزینه ۱ صحیح است.

هویت ایرانی در پیش از ظهور اسلام هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود. روایتی از هویت ایرانیان (ایرانیان پیش از اسلام) در شاهنامه فردوسی آمده است. در آن جهان اجتماعی، اقوام مختلف با هویت اجتماعی متفاوت، در عقاید و ارزش‌های زرتشتی هویت فرهنگی واحد پیدا می‌کردند.

(جامعه‌شناسی دهم، درس ۱۳، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۷۷. گزینه ۲ صحیح است.

- هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد، ولی تبعیت از قدرت از روی احساس رضایت باشد، اقتداری غیر مشروع شکل می‌گیرد.
- اگر قدرت مبتنی بر ایدئولوژی‌های ساختگی بشری باشد، مشروعیت دروغین دارد.

- حکومت فرد براساس خواست و میل شخصی خود تیرانی (استبدادی) است.

- حکومت اقلیت براساس فضیلت را آریستوکراسی می‌نامند.

(جامعه‌شناسی دهم، درس ۱۵، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۱)

۷۸. گزینه ۳ صحیح است.

شیوه حکومت	انسان‌محور	
	بر اساس فضیلت انسانی	بر اساس خواست و میل شخصی حاکم
فرد	کرامیه (جامعه سرفرازی)	تغلیبه (جامعه زورگویی)
اقلیت	ضروریه (جامعه قناعت‌گرایی)	خست (جامعه خوش‌گذرانی)
اکثریت	جماعیه (جامعه آزادی)	یسار یا بداله (جامعه مال‌اندوزی)

(جامعه‌شناسی دهم، درس ۱۵، صفحه ۱۲۲)

۸۳. گزینه ۴ صحیح است.

علامت حد وسط در شکل سوم قیاس اقترانی، در هر دو مقدمه متعلق به موضوع است.

وقتی علامت موضوع در هر دو مقدمه شکل سوم منفی باشد، یعنی علامت حد وسط در هیچ یک از مقدمه‌ها مثبت نیست و شرط دوم اعتبار رعایت نشده است و این قیاس نامعتبر است.

ضمنا با توجه به منفی بودن علامت موضوع، می‌توان گفت که موضوع در هر دو مقدمه جزئی است؛ پس نتیجه نیز جزئی می‌شود.

نکته: زمانی که قیاس یکی از شرایط اعتبار را نداشته باشد، نیازی به بررسی سایر شروط نیست. در این قیاس با توجه به فقدان شرط دوم، نیازی به بررسی شرط سوم اعتبار قیاس نیست.

(منطق دهم، درس ۸، صفحه‌های ۷۳، ۷۴ و ۷۷)

۸۴. گزینه ۳ صحیح است.

جایگاه حد وسط در اشکال مختلف قیاس اقترانی بدین شرح است:

شکل اول: محمول - موضوع

شکل دوم: محمول - محمول

شکل سوم: موضوع - موضوع

شکل چهارم: موضوع - محمول

در گزینه ۳، جایگاه حد وسط در مقدمه اول موضوع و در مقدمه دوم محمول است؛ پس شکل چهارم است.

(منطق دهم، درس ۸، صفحه ۷۳)

۸۵. گزینه ۴ صحیح است.

قضیه، یک جمله خبری بامعنا است. (به عبارت دیگر قضیه، همان تصدیقی است که قابلیت صدق و کذب دارد). قضیه شرطی نیز از اقسام قضایا است، در نتیجه یک تصدیق است و تمام تصدیق‌ها نیز حکم و قضاوت دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) قضیه شرطی، قضیه ای است که در آن به اتصال یا انفصال دو نسبت حکم شده است.

(۲) در قضایای شرطی، تالی همواره به لحاظ معنایی دنباله مقدم ذکر می‌شود.

(۳) قضایای شرطی نمی‌توانند جملات امری باشند.

(منطق دهم، درس ۹، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۸۶. گزینه ۱ صحیح است.

آیا می‌توان حالت دیگری را فرض کرد؟

۱- بله ← منفصل مانع‌الجمع

۲- خیر } منفصل حقیقی ← نمی‌توانند همزمان صادق یا کاذب باشند.

} منفصل مانع‌الرفع ← ممکن است همزمان صادق باشند.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) می‌توان حالت دیگری را فرض کرد. (مثلا سیب) پس منفصل مانع‌الجمع یا غیرقابل جمع در صدق است.

(۲) می‌توان برای ثبت‌نام از کارت ملی و شناسنامه به صورت همزمان استفاده کرد. (هر دو صادق باشد) پس منفصل مانع‌الرفع یا غیرقابل جمع در کذب است.

(۳) یک انسان یا زنده است یا مرده و حالت دیگری ندارد. در صورت صادق بودن یک طرف، طرف دیگر حتما کاذب است. پس منفصل حقیقی است.

(۴) یک قورباغه دو زیست است و ممکن است هم در آب زندگی کند و هم در خشکی. (هر دو صادق باشد) پس منفصل مانع‌الرفع یا غیرقابل جمع در کذب است.

(منطق دهم، درس ۹، صفحه ۸۲)

۸۷. گزینه ۲ صحیح است.

(۱) مقدمه اول: اگر باران ببارد هوا سرد می‌شود.

مقدمه دوم: هوا سرد شده است. (وضع تالی)

نتیجه: باران باریده است.

اعتبار: معتبر نیست زیرا ممکن است هوا به دلیل بارش برف سرد شده باشد.

(۲) مقدمه اول: اگر او مسلمان باشد، روزه می‌گیرد.

مقدمه دوم: او مسلمان است. (وضع مقدم)

نتیجه: او روزه می‌گیرد.

اعتبار: معتبر است.

(۳) مقدمه اول: اگر پرخوری کنیم، چاق می‌شویم.

مقدمه دوم: محمد پرخوری نمی‌کند. (رفع مقدم)

نتیجه: محمد چاق نمی‌شود.

اعتبار: معتبر نیست زیرا ممکن است محمد به دلیل بیماری چاق شود.

(۴) مقدمه اول: اگر منطق بخوانیم، باهوش می‌شویم.

مقدمه دوم: کیمیا باهوش است. (وضع تالی)

نتیجه: کیمیا منطق خوانده است.

اعتبار: معتبر نیست زیرا ممکن است کیمیا به علت دیگری باهوش باشد.

(منطق دهم، درس ۹، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۸۸. گزینه ۲ صحیح است.

تفاوت مهم میان متفکر نقاد و غیرنقاد، جدی گرفتن فرآیند تفکر و توجه آگاهانه به آن و پرسیدن سوالات درست و به جاست. چنین متفکری هنگام شنیدن یک مطلب یا تصمیم‌گیری درباره آن، آن را از وجوه مختلف بررسی می‌کند.

باید توجه داشت که چه متفکر نقاد باشد و چه غیرنقاد، در متفکر بودن اشتراک دارند و این موضوع حاکی از آن است که باید از معلومات خود استفاده کنند تا به مجهولات برسند. پس گزینه دوم به شباهت آنها اشاره دارد.

(منطق دهم، درس ۱۰، صفحه ۹۹)

۸۹. گزینه ۲ صحیح است.

استدلال‌ها بر اساس اهداف اصلی خود، به ۳ گروه تقسیم می‌شوند: (برهان - خطابه - جدل)

بررسی عبارت‌ها:

(۱) هدف اصلی در این استدلال به دست آوردن حقیقت نیست، بلکه غلبه بر یکدیگر است؛ پس به جدل اشاره دارد.

(۲) هدف اصلی در این استدلال غلبه بر یکدیگر نیست، بلکه رسیدن به حقیقت است؛ پس به برهان اشاره دارد.

(۳) هدف در این استدلال اقناع دیگران از طریق نصیحت ریش‌سفیدان است پس به خطابه اشاره دارد.

(۴) هدف در این استدلال اقناع دیگران از طریق فنون خاصی مانند روان و شیوا سخن گفتن است؛ پس به خطابه اشاره دارد.

(منطق دهم، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۴)

۹۰. گزینه ۴ صحیح است.

در گزینه چهارم، برای تاثیرگذاری بر احساسات طرف مقابل او را از خطر اعتیاد می‌ترسانند. پس مغالطه توسل به احساسات به درستی ذکر شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) مغالطه بار ارزشی کلمات دارد؛ زیرا هدف از جابجایی کلمات، تغییر بار ارزشی آنها است.

(۲) مغالطه توسل به احساسات دارد. زیرا هدف، تاثیرگذاری بر احساسات طرف مقابل برای جلب اعتماد او است.

(۳) مغالطه تله‌گذاری دارد. زیرا از ذکر ویژگی‌های مثبت برای تاثیرگذاری بر طرف مقابل استفاده شده است.

(منطق دهم، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰ و ۱۱۱)